

අතුරු අයවැය කතාව - 2022

2021 අංක 30 දරන විසර්ගන පනත සංශෝධනය කිරීම

ප්‍රචේශය

ගරු කථානායකතුමති,

මෙතෙක් අප රටේ පැවැති ආර්ථික රටාව වෙනස් කරලීම සඳහා මූලික පදනම සකස් කෙරෙන අතුරු අයවැය අද අපි පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරනවා. ලෝකයට ගැලපෙන ජාතික ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියක් සැකසීමේ මූලික පදනම මෙයයි. 2023 වසරේ අයවැය ලේඛනය මගින් ඒ පදනම මත නව ආර්ථිකයක් ගොඩ නැංවීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ කරනවා. නව ආර්ථිකයක් ගොඩ නැගීම සඳහා වන සවිස්තරාත්මක ප්‍රතිපත්ති 2023 අයවැය ලේඛනය මගින් ඉදිරිපත් කරනවා.

අතුරු අයවැය ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රචේශයක් ලෙස මම කරුණු හතරක් පිළිබඳව ඔබේ අවධානය යොමු කරවන්න කැමැතියි.

1. ආර්ථික අරුමුදය

1.1 අද අප මුහුණදෙන ආර්ථික අරුමුදයේ දිග පළල සහ ගැහුර ගැන මම අවස්ථා ගණනාවක දී කරුණු පෙන්වා දී තිබෙනවා. මේ තරම ආර්ථික අගාධයකට අප මැත ඉතිහාසයේ ඇද වැටී තැ. තවමත් අපේ රටේ සමහර අයට මේ බරපතලකම ගැන සැබැඳූ අවබෝධයක් තැ. දුෂ්කර බව ගැන, අසීරුතා ගැන පෙන්වා දෙදෑදී ඔවුන් උපහාසයෙන් බලනවා. ඒ අය ගින්දර රත්වෙන තුරු හැඳුවේ සතුවින් දිය කෙළින කකුලිවෝ වගේ හිතන්නේ. නමුත්, ඒට වඩා වශේ මෙම සිතත අයන් අප අතර ඉන්නවා. ඔවුන් මේ

අගාධයේ ගැඹුර අවබෝධ කරගෙන තියෙනවා. ඒ නිසා ගින්දර නිවන්න වෙහෙසෙනවා, කැපවෙනවා.

2. ආර්ථික අරුමුදයට හේතු

- 2.1** නිදහසින් පසු අවුරුදු හැත්තැ හතරක් තිස්සේ රට ආපස්සට ගිය බව ප්‍රකාශ කිරීම මේ ද්වස් වල ජනප්‍රිය සටන් පාඨයක්. මේ සටන් පාඨ කියන අය මේ කළුන් කිවිවේ යටත් විෂ්ත පාලකයන් රට විනාශ කළ බව. මේක තමයි ඒ සටන් පාඨ දේශපාලනයේ ඇත්ත තත්ත්වය, එක් එක් අවස්ථාවල තම තමන්ගේ වාසිය සඳහා සටන්පාඨයක් ඉදිරියට ගෙන ඒම. අපේ ආර්ථිකය කඩාවැටීමට මූලික හේතුවත්, පොදු ප්‍රතිපත්තියක් අනුව ඉදිරියට යන්නේ නැතිව, සටන්පාඨ දේශපාලන ආර්ථික ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය කිරීමයි.
- 2.2** මේ අදුරදැකී ආර්ථික පිළිවෙත් නිසා ඉදිරියට යමින් තිබුණු රට, කළුන් කළ ආපසු ඇදී දැමුණා. ඒ පසුගමන් බොහෝමයක් සිද්ධ වුණේ ජනතාවගේ නාමයෙන්. කිසිදු විවාරයකින් තොරව ජනතාවත් එම ප්‍රතිපත්ති පිළිගත්තා.
- 2.3** ජනසතු කිරීම යන වචනයට මුවාවී, රජය ව්‍යාපාර කිරීම තමන්ගේ අතට ගත් ද්වස් පටන් මේ වෙනතුරුම, අපේ රටේ බඳු ආදායමෙන් වැඩි කොටසක් වැය වෙන්නේ මේ ව්‍යාපාරවල පාඩු පියැවීමට. ජනතා අවශ්‍යතා සඳහා යෙදවිය යුතු මුදල් රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වෙනුවෙන් නාස්ති කරනවා. රජය කළ යුත්තේ ප්‍රතිපත්ති සකසා ක්‍රියාවට නැංවීම. ඒත් අද හැම දෙයක්ම කරන්නේ රජය. ජනතාව හැම දෙයක්ම බලාපොරොත්තු වෙන්නෙත් රජයෙන්.
- 2.4** රාජ්‍ය ව්‍යවසාය සම්බන්ධයෙන් පමණක් නොවයි, විදේශ ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් ද අප අනුගමනය කළේ යහපත් ප්‍රතිපත්ති නොවයි. රටේ

සම්පත් රකිනවා කියමින්, රටේ සම්පත්වලින් නිසි ප්‍රයෝගනයක් තොගැනීම තමයි දිගින් දිගටම සිදු වුණේ.

3. ආර්ථික අරුධුදය විසඳීම

- 3.1 මේ ආර්ථික අරුධුදය විසඳීම සඳහා අප සිදු කළ යුතු මූලික කාර්යයක් වන්නේ සාම්ප්‍රදායික දේශපාලන මතිමතාන්තරවලින් බැහැර වී, මහපාලාවේ යථාර්ථයන්, ගෝලිය පරිසරයන් ගැන මැදිහත් සිතින් විමසා බැලීමයි.
- 3.2 ජනතා විමුක්ති පෙරමුණේ සුතිල් හඳුන්තෙන්ති මහතා මැතකදී කළ ප්‍රකාශයක් මම උප්‍රටා දක්වන්නට කැමතියි. “රජය කරන්න ඕනෑම ප්‍රතිපත්ති හඳුනා එක, රජයක් තියෙන්නේ ව්‍යාපාර කරන්න නොවයි”.
- 3.3 මෙන්න මේ අයුරින් අලුත් ලෝකයේ අලුත් ප්‍රවණතාවයන්ට අනුව, අලුත් සිතුවිල්ලෙන් අපේ සිත් පෝෂණය කරන්න හැකිනම්, අපට ආර්ථික අරුධුදය විසඳා ගන්න ප්‍රථමන්.

4. අරුධුදය විසඳීමේ මාර්ගය

- 4.1 එකිනෙකාට ලෝදනා කිරීමෙන් මෙම අරුධුදය විසඳෙන්නේ නෑ. අතිතයට සාප කරමින් මේ අරුධුදය විසඳන්නත් බැව්. මේ අරුධුදය විසඳිය හැක්කේ කෙටිකාලීන හා දිර්සකාලීන සැලසුම් අනුගමනය කිරීමෙන්.
- 4.2 රේ අදාළ කෙටිකාලීන පියවර අප දැන් අනුගමනය කරමින් ඉන්නවා. ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල සමග සාකච්ඡා සාර්ථක ලෙස අවසන් ඇදියරට එලැඹු තියෙනවා. අපේ රටට මෙය ආධාර සපයන ප්‍රධාන පෙළේ රටවල් සමග මෙය ප්‍රතිච්‍යුහාගත කිරීම පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන්නට බලාපොරොත්තු වනවා. එක්සත් ජාතින්ගේ සංවිධානය සහ අනෙකුත් ප්‍රධාන ජාත්‍යන්තර සංවිධාන සමග එක්වී ආහාර සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කිරීමේ වැඩපිළිවෙළ දියත් කරනවා. ගැස්, විදුලිය, ඉන්ධන වැනි එදිනෙදා අවශ්‍යතා හිගයකින්

තොරව සැපයීමේ ක්‍රියාවලිය ආරම්භ වී තිබෙනවා. පාසල් විවෘත කර තියෙනවා. විශ්ව විද්‍යාල විවෘත වෙමින් පවතිනවා.

- 4.3 මේ සියල්ලෙන් පිළිබඳ වෙන්නේ කෙටි කාලීනව අප නිවැරදි මාර්ගයට අවත්තිරුණ වී ඇති බවයි.
- 4.4 නමුත් එතැනින් සැහීමකට පත්වෙන්න අපිට බැ. අඩු තරමින් වසර විසිපහක කාලයක් පූරා ක්‍රියාත්මක වන ජාතික ආර්ථික ප්‍රතිපත්තියක් අප සකස් කර ගත යුතුයි. අනතුරුව එම ප්‍රතිපත්තිය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කළ යුතුයි. ආරම්භයේදී සඳහන් කළ පරිදී, මේ අතුරු අයවැය මගින් ජාතික ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය සඳහා මූලික පදනම සැකසෙනවා. 2023 අයවැය මගින් ජාතික ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ස්ථාපිත කරලීමට අප බලාපොරොත්තු වෙනවා.
- 4.5 මෙම අතුරු අයවැය කතාව, ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල සමග වන එකතුවයන් සහ 2023 අයවැය මගින් ආර්ථික ස්ථායීකරණය හා ප්‍රනර්ජිවනය සඳහා අවශ්‍ය රාමුව සකස් කරනු ඇති. අපගේ අනාගත ගමන්මග මෙම රාමුව තුළ සැකසෙනු ඇති.
- 4.6 ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදල සමග සාකච්ඡා නිම වුණාම, ඒ පිළිබඳ තොරතුරු පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන්නට මා බලාපොරොත්තු වනවා.
- 4.7 ආර්ථික අරුධුදය, ආර්ථික අරුධුදයට හේතුව, ආර්ථික අරුධුදය විසඳීම සහ එය විසඳීමේ මාර්ගය ගැන අප කෙටියෙන් සාකච්ඡා කළා. එසේනම් අතුරු අයවැය සහ එහි යෝජනා පිළිබඳව ඔබේ අවධානය යොමු කරන්න මම දැන් කැමතියි.

5. සාර්ව රාජ්‍ය මූල්‍ය රාමුව

- 5.1 2021 වසර අවසානය වන විට දෙළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 8.2 ක්ව තිබූ රාජ්‍ය ආදායම, 2025 වසරේ දී සියයට 15 පමණ දක්වා වැඩි කිරීමට අපගේ රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථායිකරණ වැඩිසටහන තුළින් බලාපොරොත්තු වෙනවා.
- 5.2 2025 වසරේ දී රජය දෙළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 2 ක ට වඩා වැඩි ප්‍රාථමික අතිරික්තයක් ඉලක්ක කර ගෙන තිබෙනවා. ඉන් පසුව මෙම මට්ටම තවදුරටත් වර්ධනය කර ගැනීමට අපේක්ෂා කරනවා.
- 5.3 2021 වසර අවසානය වන විට ආසන්න වශයෙන් දෙළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 110 ක්ව තිබූ රාජ්‍ය අංශයේ මූලික දෙළ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියයට 100 ට වඩා පහළ මට්ටමකට ගෙන ඒමට අප බලාපොරොත්තු වෙනවා.
- 5.4 මැදි කාලීනව උද්ධමනය පාලනය කළ හැකි තනි ඉලක්කමක මැදි අයෙක් (mid-single digit) දක්වා නැවත ගෙන ඒමට අපේක්ෂා කරනවා.
- 5.5 මේ සමගම පොලී අනුපාතික ද කුමානුකුලව මධ්‍යස්ථාන අයෙකට ලැගා වෙනු ඇතැයි අපි හිතනවා.
- 5.6 සාර්ව ආර්ථික විශ්වාසය යළි ස්ථාපිත වූ පසු සහ විදේශ මුදල් ප්‍රවාහ හරහා විදේශ විනිමය සංවිත නැවත වැඩි කර ගැනීමෙන් පසු, විනිමය අනුපාතය මත වන අහිතකර පීඩනය ද අඩු වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරනවා.
- 5.7 ආර්ථික වර්ධනය වැඩි කර ගැනීම සඳහා ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ මාලාවක් ද රජය ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අතර එමගින් මැදි කාලීනව ආර්ථික වර්ධනය සියයට 5 ක් දක්වා ලැගා වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරනවා.

6. අතුරු අයවැයෙහි ප්‍රධාන අයිතම

- 6.1** මේ අතුරු අයවැයෙහි ප්‍රතිපාදන අතරට 2022 ජනවාරි මාසයේ දී හඳුන්වා දුන් ප්‍රතිපත්ති පැකෙක්ෂයට අදාළ ප්‍රතිපාදන, සමාජ ආරක්ෂණ ජාල වැඩසටහන් (Social Safety Nets) ගක්තිමත් කිරීම සඳහා වූ ප්‍රතිපාදන, 2022 වසරේ දී පොලී ගෙවීම වැඩි වීම හේතුවෙන් ඇති වූ අමතර පිරිවැය, ලෝක බැංකුව සහ ආයියානු සංවර්ධන බැංකුව විසින් තැවත අරමුණු ගත කරන ලද ව්‍යාපෘති හරහා විදේශ ආධාර ලැබීම්, ඉන්දියානු ගාය යෝජනා ක්‍රමය යටතේ ලද ගාය සඳහා ප්‍රතිපාදන සහ වැඩි වූ පොහොර සහනාධාර පිරිවැය ද ඇතුළත් වෙනවා.
- 6.2** මම මේට පෙර පොරොන්ද වූ ආකාරයට, ආර්ථික අර්බුදය හේතුවෙන් පීඩාවට පත් ජනතාවට සහන සැලසීම ඇතුළ ඉහත කරුණු සඳහා ඉඩ ලබා ගැනීමට 2022 මුල් අයවැයේ ප්‍රාග්ධන වියදම්වලින් හා අඩු ප්‍රමුඛතාවයකින් යුතු වියදම්වලින් රුපියල් බිජියන 300 කට ආසන්න ප්‍රතිපාදන යොමු කළා.

7. ආදායම යෝජනා

- 7.1** ආදායම බද්ද, එකතු කළ අගය මත බද්ද, විදුලි සංගේග බද්ද සහ ඔවුනු ඇල්ලීම සහ සූදා බද්ද සඳහා අදාළ වන බදු ප්‍රතිසංස්කරණ රාජීයක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට දැනටමත් අනුමැතිය ලැබී ඇති අතර ඇතැම් බදු යෝජනා මේ වන විටත් ක්‍රියාත්මක කර තිබෙනවා.
- 7.2** ර්ට අමතරව, 2022 සැප්තැම්බර් මස 1 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වන පරිදි, එකතු කළ අගය මත බද්ද සියයට 12 සිට සියයට 15 දක්වා වැඩි කරනවා.
- 7.3** 2022 මැයි මස හඳුන්වා දුන් බොහෝ ආදායම යෝජනා ඔක්තොබර් මස 1 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වෙනවා.

- 7.4** මෙම ආදායම් යෝජනා මගින් ආදායම් වැඩි කර ගැනීමට අපට අවස්ථාව ලැබෙනවා. එමගින්, රාජ්‍ය වියදම් සඳහා මුදල් අවශ්‍ය ගැසීම ද ක්‍රමානුකූලව අඩු කර ගන්න පුළුවන්.
- 7.5** 2021 සංගේත්‍යාධිත විසර්ජන පතන සමග ඉදිරිපත් කරන ආදායම් ඇස්තමේන්තු සඳහා ඉහත යෝජනාවල ආදායම ද ඇතුළත් කර තිබෙනවා.
- 7.6** රේ අමතරව, ආදායම් වැඩි කර ගැනීම සඳහා වන නව යෝජනා 2023 අයවැය ඉලක්ක කරගෙන ඉදිරිපත් කිරීමට බලාපොරොත්තු වෙනවා.

8. බඳු පරිපාලනය

- 8.1** ආදායම් ඉහළ නැංවීමේ අපගේ ප්‍රයත්තයන් තුළ, බඳු එකතු කිරීමේ කාර්යක්ෂමතාවය වැඩි කිරීමට, බඳු අනුකූලතාවය වැඩි කිරීමට හා බඳු ගෙවීම පැහැර හැරීම වැළැක්වීමට, බඳු පරිපාලනය ප්‍රධාන කාර්යභාරයක් ඉටු කළ යුතු වනවා.
- 8.2** දැනට පවතින අවශ්‍යතාවයන්ට අමතරව, වාර්ෂික ආදායම හෝ බඳු තීදිනස් සීමා නොසළකා වයස අවුරුදු 18 ට වැඩි සියලුම වාසික පුද්ගලයන්ට අනිවාර්යයෙන් දේශීය ආදායම් දෙපාර්තමේන්තුවේ ලියාපදිංචි වීමේ අවශ්‍යතාවය හඳුන්වා දීමට මම යෝජනා කරනවා.
- 8.3** ශ්‍රී ලංකා රේගුව පිළිබඳ ජනාධිපති පරීක්ෂණ කොමිෂන් සභාවේ අවසාන වාර්තාවේ නිරදේශ ක්‍රියාත්මක කිරීමට රුපය කැපවී සිටිනවා. ශ්‍රී ලංකා රේගුවේ වගකීම් එලදායීව සහ කාර්යක්ෂමව ඉටු කිරීම සඳහා එහි ආයතනික, පරිපාලනමය, සහ මෙහෙයුම් ක්‍රියාවලීන් එමගින් ගක්තිමත් කරනවා.

9. බඳු නොවන ආදායම

9.1 රටේ තිබෙන සම්පත්වලින් දැනට ලැබෙන රාජ්‍ය භාග යනාදිය ඇතුළු බඳු නොවන ආදායම වැඩි කර ගැනීමට කටයුතු කරනවා. ඒ සමගම, ජාතික ආර්ථික අභිලාෂයන්ට සහ සම්පත් තිරසාර ලෙස භාවිතා කිරීමට භානියක් සිදු නොවන අයුරින්, අපගේ බණිජ සම්පත් වඩාත් නොදින් භාවිතා කිරීම තහවුරු කිරීමට සහ අගය එකතු කිරීම සඳහා දියුණු තාක්ෂණය සහිත කාර්මික ආයෝජන සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකික පාර්ශවකරුවන් සමග බද්ධ ව්‍යාපාර ඇති කර ගැනීම සඳහා විදේශ ආයෝජකයන් සහ/හෝ තාක්ෂණය සතු සමාගම් ආකර්ෂණය කිරීමට පියවර ගැනීමට ද යෝජනා කරනවා.

10. වියදම් කළමනාකරණය

10.1 ප්‍රාග්ධන වියදම් ව්‍යාපෘති සඳහා වඩාත් තාර්කික භා සාක්ෂි මත පදනම් වූ ප්‍රමුඛතාගත කිරීමේ ක්‍රමවේදයක් හඳුන්වා දීමට මේ වනවිටන් පියවර ගනීමින් සිටිනවා. අධ්‍යාපනය, සෝඛනය, සේවා, පොදු ප්‍රවාහනය, රාජ්‍ය සේවා බිජ්වල්කරණය සහ සමාජ ආරක්ෂණය වැනි ප්‍රමුඛ ක්ෂේත්‍ර සඳහා අරමුදල් යෙද්වීමට කටයුතු කරනවා.

10.2 එලදායී වියදම් කළමනාකරණයක් සඳහා වඩා නොද සහ ගක්තිමත් අධික්ෂණයක් ද අවශ්‍ය වනවා. එම නිසා, රාජ්‍ය වියදම් ක්‍රමවේදය නොදින් සහ එය ක්‍රියාත්මක විය යුතු අයුරින් ක්‍රියාත්මක වන බව තහවුරු කිරීමේ වගකීම දරන, ඇමෙරිකා එක්සත් ජනපදයේ පවතින අධික්ෂණ ජනරාල් (Inspector General) ක්‍රමය වැනි ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපනය කිරීම සඳහා අවශ්‍ය නීති හඳුන්වා දීමට යෝජනා කරනවා. රාජ්‍ය ආයතනවල වංචා, නාස්තික සහ දූෂණය හඳුනා ගැනීම සහ වැළැක්වීම සඳහා මෙම අධික්ෂණ ජනරාල්වරයා ගක්තිමත්ව බල ගන්වනු ලබන අතර, ඒ සඳහා ඔහු සත්‍ය ලෙස වැඩි කටයුතු සිදු කරනවා ඇති.

10.3 ප්‍රශනයක් ලෙස හාටිතා කිරීම සඳහා සහ ආදායම් උපයාගැනීමේ ක්‍රියාකාරකම්වලට සූදුසු දේපල හඳුනා ගැනීමට රජය සතු ගොඩනැගිලි, ඉඩම් සහ වාහන ඇතුළු විවෘත හා තිශ්වල දේපල පිළිබඳව ප්‍රාථමික අධ්‍යායනයක් සිදු කිරීමට කටයුතු කරනවා.

10.4 හඳුනාගත් පළාත් පාලන ආයතන ඒකාබද්ධ කිරීම

- දැනට පළාත් පාලන ආයතන 341 ක් රට තුළ ක්‍රියාත්මක වන අතර මහ නගර සහා 24 ක්, නගර සහා 41 ක්, ප්‍රාදේශීය සහා 276 ක් මෙයට ඇතුළත් වනවා. ආදායම් මාර්ග බහුල පළාත් පාලන ආයතන මෙන්ම, ප්‍රමාණවත් ආදායම් මාර්ග නොමැති ආයතන ද පවතිනවා. එබැවින් වඩා කාර්යක්ෂම මහජන සේවයක් සැලසීම හා පරිපාලන කටයුතු පහසු කිරීම සඳහා ආරම්භයක් වශයෙන් තෝරාගත් ප්‍රාදේශීය සහා කිහිපයක් එම ප්‍රාදේශීය සහාවලට ආසන්නයේම පිහිටි නගර සහාවට හෝ මහ නගර සහාවට ඒකාබද්ධ කිරීමට යෝජනා කරනවා. මේ සඳහා ප්‍රාදේශීය සහා 22 ක් තෝරාගෙන තිබෙනවා. එම පළාත් පාලන ආයතන ඇමුණුම VII හි දක්වා තිබෙනවා.
- මහජනතාව වෙත ලබා දෙන සේවාවන් පහසු කිරීම හා කාර්යක්ෂම කිරීම සඳහාත් අදාළ ආදායම් කඩිනමින් එක් රස් කර ගැනීම සඳහාත් මාර්ගගත සේවා පහසුකම් (Online services) ලබා දීමට සියලුම පළාත් පාලන ආයතන විසින් කටයුතු කළ යුතු වෙනවා. 2022 වසර අවසන් වීමට පෙර සියලුම පළාත් පාලන ආයතනවල මෙම මාර්ගගත ආදායම් රස් කිරීමේ ක්‍රමවේදය ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වනවා.

10.5 විවිධ අරමුණු සඳහා පිහිටුවා ඇති ව්‍යාපෘති කාර්යාල සහ ව්‍යාපෘති ඒකකවල සැලකිය යුතු කාර්ය මණ්ඩලයක් හා ඉහළ ගෙවීම් ප්‍රමාණයක් ඇතුළත් වන නිසා ඒවායේ ක්‍රියාකාරකම් සමාලෝචනය කිරීම වැදගත්

වෙනවා. එම කාර්යාල හා ඒකකවල අභේක්ෂිත අරමුණු ඉට වී තිබේද යන්න සහ ඒවා අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ අවශ්‍යතාවය ද සමාලෝචනය කිරීමටත් මාස තුනක කාලයක් තුළ ඒ සම්බන්ධයෙන් අමාත්‍ය මණ්ඩලයට නිරදේශ ඉදිරිපත් කිරීමටත් කම්ටුවක් පත් කිරීමට මා යෝජනා කරනවා.

11. රාජ්‍ය අංශයේ ප්‍රතිසංස්කරණ

11.1 කාර්යක්ෂම වියදුම් කළමනාකරණයේ එක් අංශයක් ලෙස රාජ්‍ය සේවකයින් සංඛ්‍යාව තාර්කිකරණය කිරීමට මා යෝජනා කරනවා. වසර 5 ක් පමණ කාලයක් වැටුප් රහිත නිවාඩු ලබාගෙන විදේශගත වීමට හෝ මෙරට අධ්‍යයන කටයුතුවල නිරත වීමට කැමති රාජ්‍ය සේවකයින්ට අඩු දැනටමත් ඉඩ ලබා දී තිබෙනවා.

11.2 රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන්ගේ අනිවාර්ය විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස අවුරුදු 65 ක් දක්වා සහ අර්ධ රාජ්‍ය අංශයේ සේවකයන්ගේ අනිවාර්ය විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස අවුරුදු 62 දක්වා වැඩි කිරීම හේතුවෙන් සමාජය තුළ රැකියා විරහිත තරුණයන්ගේ අසහන තත්ත්වය වැඩි වන බව පෙනී ගොස් තිබෙනවා. එසේම, විශ්‍රාම ගන්වන වයස වැඩිකිරීම නිසා රාජ්‍ය මෙන්ම අර්ධ රාජ්‍ය අංශයේ බොහෝ නිලධාරීන්ට උසස් වීමට ඇති අවස්ථා සීමා වී ඇති බව ද වාර්තා වී තියෙනවා.

- මෙම තත්ත්වය අනුව රාජ්‍ය හා අර්ධ රාජ්‍ය අංශවල සේවකයන්ගේ අනිවාර්ය විශ්‍රාම ගැන්වීමේ වයස අවුරුදු 60 දක්වා ඇතුළු කිරීමට මා යෝජනා කරනවා. එසේම, දැනට රාජ්‍ය හෝ අර්ධ රාජ්‍ය සේවයේ වයස අවුරුදු 60 සම්පූර්ණ වීමෙන් පසුව සේවයේ නියුතුව සිටින සියලුම නිලධාරීන් 2022 දෙසැම්බර් 31 වන දිනට විශ්‍රාම ගන්වනු ලබනවා.

11.3 රාජ්‍ය අයතනයන්හි ප්‍රාථමික මට්ටමේ අයවලුන්ගේ සේවය ප්‍රශස්ත මට්ටමින් ලබා ගැනීම සඳහා සමස්ත රාජ්‍ය සේවයම ආවරණය වන පරිදි වැඩි අධ්‍යයනයක් (Work-Study) සිදුකර ඇදාළ වාර්තාව අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත මාස තුනක් ඇතුළත ඉදිරිපත් කිරීමට කළමනාකරණ සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා විසින් කටයුතු කළ යුතු වනවා.

11.4 රජයේ ප්‍රතිපත්තියක් ලෙස රජයේ කාර්යයන් සඳහා මින්මතු පොසිල ඉන්ධන පාදක කොටගෙන බාවනය කරන වාහන මිලදී ගැනීම අත්හිටු වනවා.

- මෙම ප්‍රතිපත්තිය අනුව, විදුලිය මගින් ක්‍රියාත්මක වන වාහන පමණක් ඉදිරියේ දී රජයේ සේවයේ කාර්යයන් සඳහා යෙද්වීමට මිල දී ගනු ලබන අතර පොද්ගලික අංශය සඳහා ද මෙවැනි වාහන භාවිතා කිරීම උනන්දු කරවනු ලබනවා.
- රාජ්‍ය අංශය වෙත වාහන මිල දී ගැනීමේ දී වාහනවල කාර්යක්ෂමතාවය භා මිල ගණන් සැලකිල්ලට ගෙන සූදුසූ වාහන කාණ්ඩයක් තීරණය කරනු ලබනවා. මෙම යෝජනාව පියවරෙන් පියවර ක්‍රියාත්මක කොට 2026 ජනවාරි පළමු වන දින වන විට නිම කිරීමට අපේක්ෂා කරනවා.

12. ජාතික ආරක්ෂාව - 2030

12.1 හු දේශපාලනික වශයෙන් වැදගත් රටක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව සියලු දෙනා සමග කටයුතු කළ යුතු වන අතර පැන නැගෙන යථාර්ථයන්ට මූහුණ දීම සඳහා අපගේ ආරක්ෂක ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් කළ යුතු වෙනවා.

12.2 එම නිසා, මෙම අරමුණු ඉටු කර ගැනීමට සහ තුතන හා වෙනස් වන ලෝකයට අනුකූල වන පරිදි අපගේ ආරක්ෂක අංශවල දැනුම හා හැකියාවන් දියුණු කිරීම සඳහා "ජාතික ආරක්ෂාව - 2030" නම් වූ අපගේ ආරක්ෂක උපායමාරුග සම්බන්ධයෙන් සමාලෝචනයක් කිරීමට මා යෝජනා කරනවා.

13. රජය සතු ව්‍යවසායයන්

13.1 රාජ්‍ය අංශයේ ප්‍රතිසංස්කරණවල තවත් තීරණාත්මක අංශයක් වන්නේ රජය සතු ව්‍යවසායයන් කළමනාකරණයයි. ප්‍රධාන රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් කිහිපයකින් ඉහළම රාජ්‍ය මූල්‍ය අවධානම් ඇති වී තිබෙනවා. එහි දී ප්‍රවාහන අංශයේ ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සේවය ද බලශක්ති අංශයේ ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය සහ ලංකා බනිජ තෙල් තීතිගත සංස්ථාව ද විශේෂයෙන්ම සඳහන් කරන්න පූර්වන්. මෙම ආයතන සැලකිය යුතු පාඩු, සාමාන්‍ය ස්කන්ධ ප්‍රාග්ධනයන් (negative equity) (ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සමාගම/ ලංකා බනිජ තෙල් තීතිගත සංස්ථාව) සහ ප්‍රධාන වශයෙන් රාජ්‍ය බැංකුවලට ගෙවිය යුතු විශාල ණය ප්‍රමාණයක් සමග සැලකිය යුතු අවධානමක් මූල්‍ය අංශය කෙරෙහි ඇති කරනවා.

13.2 කාලයක් තිස්සේ පවතින ව්‍යුහාත්මක ගැටලු හේතුවෙන් සමහර රජය සතු ව්‍යවසායයන් අඛණ්ඩව පාඩු ලබමින් සිටිනවා. මෙම පාඩු මහා භාණ්ඩගාරයෙන් තීමක් නොමැතිව පියවන්න නොහැකි නිසා, රජය සතු ව්‍යවසායයන් එලදායී කිරීම සඳහා විකල්ප ක්‍රමවේදයක් සොයා ගැනීමට

අවධානය යොමු කළ යුතුයි. ඒ අනුව, රජය සතු වාණිජ ව්‍යවසායයන් ප්‍රතිච්‍යුහගත කිරීමට පහසුකම් සැලසීම සඳහා “රජය සතු ව්‍යවසායයන් ප්‍රතිච්‍යුහගත කිරීමේ ඒකකයක්” (State-owned Enterprise Restructuring Unit) පිහිටුවීමට යෝජනා කරනවා. මෙම යෝජනාව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රුපියල් මිලියන 200 ක් වෙන් කිරීමට මා යෝජනා කරනවා.

13.3 මෙට අමතරව, ප්‍රතිච්‍යුහගත කිරීමට විවිධ උත්සාහයන් ගනිමින් සිටින ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය, ලංකා බනිජතේල් නීතිගත සංස්ථාව සහ ශ්‍රී ලංකන් ගුවන් සමාගම හැර, ප්‍රධාන රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් 50 ක් සම්බන්ධයෙන් නියමිත ඉලක්ක සම්පත අධික්ෂණය කිරීම සඳහා හඳුන්වා දී ඇති ආයතනික අනිප්‍රාය ප්‍රකාශ (Statement of Corporate Intent) නැවත සක්‍රීය කිරීමට මා යෝජනා කරනවා.

13.4 රාජ්‍ය ව්‍යවසායයන් සම්බන්ධයෙන් මෙම දූෂ්කර තමුත් අත්‍යවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම අහියෝගාත්මක වන බවට සැකයක් නැහැ. තමුත් එසේ කිරීමට අපොහොසත් වීම විශේෂයෙන්ම මූල්‍ය අංශයේ ස්ථාවරත්වය සඳහා ව්‍යසනකාරී අවධානම් ඇති කරන අතර, එසේ තොකළහොත් අනාගතයේ දී වඩා ඉහළ බදු බරක් මහජනයා මත ඇති කරනු ඇති.

14. රාජ්‍ය මූල්‍ය නීතිමය/අධික්ෂණ රාමුව

14.1 ප්‍රකාශ කර ඇති රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිසංස්කරණ අපට ආගන්තුක තොවේ. මෙම ගැටලු දිග කළක් තිස්සේ හඳුනාගෙන ඇති අතර 2019 වන තෙක් ශ්‍රී ලංකාව මෙම ප්‍රතිසංස්කරණ බොහෝමයක් ක්‍රියාත්මක කරන රාජ්‍ය මූල්‍ය ස්ථායිකරණ මාවතකට අවතිරණ වී තිබුණා. තමුත්, අවාසනාවකට මෙන්, මෙම ප්‍රතිසංස්කරණ ආපසු හරවන ලද අතර එතුළින් අද අප සිටින තත්ත්වයට ආර්ථිකය පහළට ඇද දැමුනා. මේ සඳහා වෙන විකල්පයක්

අැත්තේ නැහැ. අනාගතය සහ දැන් ජීවත් වන තරුණ පරපුරේ අභිවෘද්ධිය සඳහා මෙම ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාත්මක කළ යුතුම වෙනවා.

14.2 අද අප විසින් ක්‍රියාත්මක කරන කුමන ප්‍රතිසංස්කරණයක් වුව ද, අප සැවොම දැකීමට බලාපොරොත්තු වන ආර්ථිකය යටා තත්ත්වයට පත් කිරීම අඩාල කරන අදුරදරු සහ මුරණ්ඩු තීරණ ගැනීම වලින් ආරක්ෂා කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වෙනවා. මේ සඳහා අපි ගක්තිමත් රාජ්‍ය මූල්‍ය රිති (Fiscal Rules) ඇතුළත් වන රාජ්‍ය මුදල් කළමනාකරණ පනතක් (Public Finance Management Bill) යටතේ නව නීති සම්පාදනය කරනවා.

14.3 රාජ්‍ය ආදායම් ඉහළ නංවා ගැනීමේ දී පවතින ගැටළු සම්බන්ධයෙන් සම්පව කටයුතු කිරීමට සහ යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීමට "කුම සහ විධ පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කම්ටුවක්" (Parliamentary Committee on Ways and Means) ස්ථාපිත කරන්න මා බලාපොරොත්තු වනවා.

15. රාජ්‍ය ආයතනවල ගොඩ ගැසී ඇති අඛලි ද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම

- අඛලි ද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම/ බැහැර කිරීම දීර්ශ කාලයකින් සිදු තොකිරීම නිසා බොහෝ රාජ්‍ය ආයතනවල අඛලි ද්‍රව්‍ය විශාල ප්‍රමාණයක් ගොඩගැසී තිබෙන බව පෙනී යනවා. තවද, එම අඛලි ද්‍රව්‍ය විකුණා ලබා ගත හැකි විශාල ආදායමක් ද මෙමතින් රුපයට අහිමි වනවා.
- ඒ අනුව, අඛලි ද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ සමස්ත ක්‍රියාවලියම අධික්ෂණය කර ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මහා හාන්ච්චාගාරයේ කොමිෂ්ට්ලර් ජනරාල් (Comptroller General) ද ඇතුළත් වන පරිදි රුපයේ නිලධාරීන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත කම්ටුවක් පත් කරනු ලබනවා.

16. ජාතික මෙය කළමනාකරණ ආයතනයක් පිහිටුවීම

- මෙය කළමනාකරණය කිරීම කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් දැනට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව, විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික ආයවැය දෙපාර්තමේන්තුව සහ භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ සිදු කරනු ලබන මෙය කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය වෙනුවට ස්වාධීනව ක්‍රියාත්මක වන ජාතික මෙය කළමනාකරණ ආයතනයක් (National Debt Management Agency) මහා භාණ්ඩාගාරය යටතේ පිහිටුවනු ලබනවා.

17. රාජ්‍ය හා පොද්ගලික හඳුන්කාරීත්වය සඳහා වන ජාතික ආයතනයක් පිහිටුවීම

- රාජ්‍ය හා පොද්ගලික අංශයන්ගේ හඳුන්කාරීත්වය සහිතව සිදු කළ හැකි ආයෝජන අවස්ථා හඳුනා ගැනීමට හා ආයෝජන දිරි ගැන්වීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීම සඳහා රාජ්‍ය හා පොද්ගලික හඳුන්කාරීත්වය සඳහා වන ජාතික ආයතනයක් (National Agency for Public-Private Partnership) පිහිටුවනවා. මෙම යෝජනාව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රුපීයල් මිලියන 250 ක් වෙන් කරනවා.

18. මුදල් හා මූල්‍ය අංශය

18.1 රටේ මුදල් ක්ෂේත්‍රය ගක්තිමත් කිරීම සඳහා වූ ප්‍රධාන නීති සම්පාදනයක් ලෙස තව මහ බැංකු පතනත ක්‍රියාත්මක කරනවා. මෙම නීති සම්පාදනය මගින්, උද්ධීමනය ඉලක්ක කිරීම වචාත් හොඳින් ක්‍රියාත්මක කිරීමටත්, අයවැය හිගය පියවීමට මහ බැංකුවෙන් මුදල් ලබා ගැනීම එනම් මුදල් මූල්‍ය කිරීම වැළැක්වීමටත් රාමුවක් සපයා දෙනවා.

- තව නීතිය මගින් මහ බැංකුවේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණ දේශපාලනීකරණය වීම ද වැළකෙනවා.
- කෙසේ වෙතත්, දුරටත රාජ්‍ය ආදායම සහ අයවැයේ ගුද්ධ විදේශ-මූල්‍යනයේ (Net foreign financing) හිගකම අනුව, බඳු ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාමාර්ග මගින් රැඟයේ මුදල් ප්‍රවාහය යහපත් වනතුරු සහ ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය අරමුදලේ වැඩසටහන හරහා අයවැය සඳහා විදේශ මූල්‍යනය විවෘත වන තෙක්, මහ බැංකුවෙන් සීමිත මුදල් ප්‍රමාණයක් ලබා ගැනීම වළක්වන්නට අපහසුයි.

18.2 රාජ්‍ය බැංකුවල මූල් කොටස් අයිතියෙන් සියයට 20 ක ප්‍රමාණයක් එම බැංකුවල තැන්පත්කරුවන් සහ සේවකයන් වෙත ලබා දීම

- පොලී අනුපාතික වැඩි වීම, අත්‍යිය ගාය වැඩි වීම, ආර්ථික අර්බුදය නිසා ගාය ආපසු ගෙවීමේ දී ව්‍යාපාර විසින් මුහුණ දී ඇති ගැටු සහ රාජ්‍ය බැංකු විසින් මුහුණ දී ඇති ද්‍රව්‍යීලතා ගැටු යනාදිය හේතුවෙන් යළි ප්‍රාග්ධනය සම්පාදනය කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය සපුරා ගැනීම සඳහා, ලංකා බැංකුවේ හා මහජන බැංකුවේ මූල් කොටස් අයිතියෙන් සියයට 20 ක ප්‍රමාණයක් එම බැංකුවල තැන්පත්කරුවන් සහ සේවකයන් වෙත ලබා දීමට යෝජනා කරනවා.

- රාජ්‍ය මූල්‍ය අවකාශය ඉතා අවම වීම නිසා රාජ්‍ය බැංකුවලට අතිරේක ප්‍රාග්ධනය සපයා දීමට මෙම අවස්ථාවේ දී රජයට ඇති හැකියාව ඉතා සීමිත වන බව ද සඳහන් කරන්නට මා කැමතියි.

19. සමාජ සුහසාධනය

19.1 සුහසාධක ප්‍රතිලාභ පනත (Welfare Benefits Act) 2002 දී නිතියක් බවට පත් වුනා. තමුත් එය මෙතෙක් නිසි ලෙස ක්‍රියාත්මක වී තැබැලි. සුහසාධක ප්‍රතිලාභ මණ්ඩලය දැන් සක්‍රීය කර තිබෙන අතර දත්ත පද්ධතිය පිහිටුවේම නැතිනම් සමාජ ලේඛනය සකස් කිරීම සිදු වෙමින් තියෙනවා. අපක්ෂපාතී සහ තහවුරු කළ හැකි නිර්ණායක මගින් ප්‍රතිලාභීන් හඳුනා ගැනීම සඳහා නව යාන්ත්‍රණයක් ද ස්ථාපිත කර තිබෙනවා. එය, විනිවිද්‍භාවයෙන් යුතු නීති සහ පද්ධති ක්‍රියාත්මක වන බව සහතික කරනු ඇති. මෙම කාර්යය නිම කිරීමත් සමග, සුබසාධන වැඩසටහන් වඩා හොඳින් ඉලක්ක ගත කිරීම සිදුවනු ඇති අතර ප්‍රතිලාභීන්ගේ බැංකු ගිණුම් වෙත සංප්‍රුවම මුදල් යැවීමට ද හැකි වෙනවා.

19.2 පවතින අර්බුදකාරී තත්ත්වය නිසා බොහෝ දෙනා මූහුණ දෙන දුෂ්කරතා මම හොඳින් දන්නවා. ඇතැම් ප්‍රාග්ධන වියදම් කපා හැරීම තුළින් අවදානමට ලක්විය හැකි ප්‍රජාවන් සඳහා පුළුල් වූ සහයෝගයක් ලබා දීමට ඉඩක් සෞයා ගැනීමට මම තීරණය කළේ ඒ නිසයි.

19.3 ඔබ දන්නා පරිදි, රැකියා අහිමිවීම, කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනය පහත වැටීම සහ හේතු ගණනාවක් හේතුවෙන් වගා කිරීමට තොගැකි වීම මත පීඩාවට පත් වුවන්ට හඳිසි ආධාර ලෙස අමතර මාසික දීමනාවක් ලබා දීමට, රජය 2022 මැයි සිට ජූලි දක්වා අතිරේකව රුපියල් මිලියන 31,000 ක් පමණ වැය කරල තියෙනවා.

- එසේ බලපැමිවලට ලක් වූ පුද්ගලයින් වෙත ආර්ථික අර්බුදය මගින් එල්ලවූ පීඩනය අවම කිරීමට 2022 වසරේ ඉදිරි මාස හතරක් තුළ මෙම වැඩසටහන නොකඩවා ක්‍රියාත්මක කිරීමට මා යෝජනා කරනවා.
- ගැබේණ මධ්‍යමරුන් සඳහා දැනටමත් ලබාදෙන රුපියල් 20,000 ක දීමනාවට අමතරව රුපියල් 2,500 ක මාසික අතිරේක දීමනාවක් ලබාදීමටත් මා යෝජනා කරනවා.
- ඉතා ඉක්මණින් සහන සැලසිය යුතු ආහාර සුරක්ෂිතතාවයක් නොමැති පවුල් 61,000 ක් පමණ සිටින බවට දැනට වාර්තා වී තිබෙනවා. 2022 වසරේ ඉදිරි මාස හතර සඳහා එවැනි එක් පවුලකට මසකට රුපියල් 10,000 ක් බැඟින් ලබා දීමට මා කටයුතු කරනවා.

19.4 ඉහත කී සියලු වැඩසටහන් මාස හතරක් මුළුල්ලේ ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රුපියල් මිලියන 46,600 ක මුදලක් මා වෙන් කරනවා.

19.5 මැතකාලීනව භුමිතෙල් මිල ගණන් ඉහළ යැම හේතුවෙන් දේවර කරමාන්තයේ නියුතු කුඩා දේවර යාත්‍රා හිමියන් සඳහා සහ විදුලිබල පහසුකම් නොමැති වතුකර ප්‍රදේශයන්හි ජනතාවට දුෂ්කරතාවයන් ඇති වී තිබෙනවා. මේ අයට සහතාධාරයක් ලබාදීමට මා කටයුතු කරනවා.

19.6 වත්මන් ආර්ථික අර්බුදයේ බලපැම අවම කිරීම සහ සමාජ ස්ථාවරණාවය ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම සඳහා ලෝක බැංකු ගාය ආධාර යටතේ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රුපියල් මිලියන 133 ක් වෙන් කර තිබෙනවා.

- ඒ අනුව, පවතින ආර්ථික තත්ත්වය හේතුවෙන් පීඩාවට පත් පුද්ගලයන් මිලියන 3.2 ක් පමණ සඳහා කඩිනමින් සහන සැලසීමේ අවශ්‍යතාවය මත මා විසින් මෙම අයවැය ඉදිරිපත් කිරීමට ප්‍රථම පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත්

කරන ලද පරිපුරක ඇස්තමේන්තුව මගින් ඒ සඳහා අනුමැතිය ලබා ගැනීමට කටයුතු කර තිබෙනවා.

- මේ යටතේ දැනට සමඟ්ධි සහනාධාර ලබන පවුල් ආසන්න වශයෙන් මිලියන 1.7 ක් පමණ සඳහා මාසික සමඟ්ධි සහනාධාරය රුපියල් 5,000 - 7,500 අතර ප්‍රමාණයකින් වැඩිකර ලබා දෙනවා. එයට අමතරව මෙතෙක් සමඟ්ධිය ලබාගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් පොරොත්තු ලේඛනවල සිටි පවුල් 726,000 ක් පමණ සඳහා මසකට රුපියල් 5,000 ක තාවකාලික දීමනාවක් ලබාදීමටත් කටයුතු කළා.
- එමත්ම මේ වන විට වැඩිහිටි, ආබාධිත, වකුගතු රෝගී ආධාර ලබන පුද්ගලයින් වෙත ගෙවනු ලබන දීමනාව, මසකට රුපියල් 5,000 සිට රුපියල් 7,500 අතර ප්‍රමාණයකින් වැඩි කර ගෙවීමට කටයුතු කළා. තවද, මෙම ආධාර ලබා ගැනීමේ අපේක්ෂාවෙන් පොරොත්තු ලේඛනවල සිටින පුද්ගලයින් සඳහා මසකට රුපියල් 5,000 ක තාවකාලික දීමනාවක් ලබාදීමටත් කටයුතු කළා.
- ඉහත සහනවලට අමතරව මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ 2022/2023 මහ කන්නයේ වී වගාව සඳහා අවශ්‍ය යුරියා ගෙන්වීම සඳහා එක්සත් ජනපද බොලරු මිලියන 110 ක් (රුපියල් බිලියන 40 ක් පමණ) වෙන් කර තිබෙනවා. දැනටමත් රීට අදාළ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදුකරමින් පවතිනවා. මෙමගින් ඉදිරි මහ කන්නයේදී වී ගොවීන්ට සරු අස්වැන්නක් ලබා ගැනීමට හැකිවනු ඇති අතර, එමගින් සහල් පාරිභෝගිකයින් සඳහා සාධාරණ මිලකට සහල් ලබා ගැනීමටත් හැකිවනු ඇතැයි මම විශ්වාස කරනවා.
- ඒවාගේම, මෙම නෙය ආධාර මගින් වත්මන් විදේශ විනිමය හිගතාවය නිසා රට තුළ උද්ගත වී තිබුන ගෘහස්ථ ගැස් හිගතාවය මගහරවා ගැනීමට

කඩිනම් ගැස් ගෙන්වා රට තුළ බෙදාහරින්නට කටයුතු කළා. එමෙන්ම, ඉදිරියේදීන් හිගයකින් තොරව ගෘහස්ථ ගැස් අවශ්‍යතාවය සපුරාලීමට කටයුතු කරනවා. ඒ සඳහා මෙම මෙය ආධාර තුළින් රට අදාළ එක්සත් ජනපද බොලර මිලියන 70 ක් (රුපියල් බිලියන 25 ක්) පමණ වැය කිරීමට අදහස් කරනවා.

- මේ සියල්ල ඉහත 19.3 ජේදයේ සඳහන්වත සහනවලට අමතරව ලබාදුන් ඒවායි.

20. නව නීති/නීති සංශෝධන හඳුන්වා දීම.

20.1 ආර්ථික ස්ථායිතාවය ඇති කිරීම හා ආර්ථික වර්ධන ක්‍රියාවලිය සඳහා පහසුකම් සලසාලීමට කෙටි කාලයක් ඇතුළත හඳුන්වා දිය යුතු සංශෝධන හා නව ප්‍රතිසංස්කරණ මා පහතින් යෝජනා කරනවා.

(අ) නව නීති

- අභාර පූරක්ෂිතතා පනත් කෙටුම්පත
- රාජ්‍ය වත්කම් කළමනාකරණ පනත් කෙටුම්පත
- ආර්ථික ස්ථායිකරණ පනත් කෙටුම්පත
- අක්වරුල ආර්ථික කළමනාකරණ පනත් කෙටුම්පත
- රාජ්‍ය සේවා නියුක්ති පනත් කෙටුම්පත
- රාජ්‍ය මුදල් කළමනාකරණ පනත් කෙටුම්පත
- කළුබදු පදනම යටතේ ලබාදී ඇති පරිග්‍රයන්හි භ්‍ක්තිය තැවත ලබාගැනීම සඳහා වූ පනත් කෙටුම්පත (විශේෂ විධිවිධාන)
- දායකත්ව විග්‍රාම වැටුප් අරමුදල් පනත් කෙටුම්පත
- එතෙර සිටින ශ්‍රී ලංකිකයන් සඳහා නියෝජිතායනන පනත් කෙටුම්පත

(ආ) නීති සංශෝධනය

- i. ගොවිජන සංවර්ධන පනත සඳහා සංශෝධන
- ii. සුරාබදු ආයා පනත සඳහා සංශෝධන
- iii. මුදල් පනත සඳහා සංශෝධන
- iv. විදේශ විනිමය පනත සඳහා සංශෝධන

20.2 රට අමතරව, ආර්ථික අරුධුදය හේතුවෙන් රැකියා අහිමි වූ කමිකරුවන් සඳහා කමිකරුවන්ගේ රක්ෂාව අවසන් කිරීමේ පනත (TEWA) වෙනුවට වඩාත් තාත්වික යාන්ත්‍රණයක් හඳුන්වා දීමට අදාළ සියලුම පාර්ශ්වයන් සමග සාකච්ඡා කරනවා.

20.3 ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ බුන්වත් නීති සංග්‍රහයේ 11 වන පරිචේෂ්දය හා සමාන ප්‍රතිපාදන ශ්‍රී ලංකාවට හඳුන්වා දීම

ණයගැනීභාවය නිසා පීඩාවට පත්වන ව්‍යාපාර ප්‍රතිසංවිධානය කළ යුතු ආකාරය පිළිබඳ ප්‍රතිපාදන ඇමරිකා එක්සත් ජනපදයේ බුන්වත් නීති සංග්‍රහයේ 11 වන පරිචේෂ්දයේ සඳහන් කර තියෙනවා. පුදෙක්ම බුන්වත්වීම පමණක්, ව්‍යාපාර වසා දැඩිමට හේතුවක් තොවන අතර, ව්‍යාපාරය ඉදිරියට පවත්වා ගෙන යමින් වත්කම් හා වගකීම් ප්‍රතිවුහගත කිරීම මගින් සහ ඣයගැනීභාවයෙන් මිදිම මගින් ව්‍යාපාර ප්‍රතිසංවිධාන කර ගැනීමේ කුමවේදයන් පවතිනවා. ඒ හා සමාන තව නීති ශ්‍රී ලංකාවේ ද බලාත්මක කළ යුතුයි.

21. කෘෂිකර්මාන්තය

21.1 පසුගිය කාලය තුළ ගොවීන්ගේ අස්වැන්න අඩු වීම, පොහොර, කංමිනාරක හා යෙදවුම්වල හිගය, වගා කිරීම අත්හැරීම ආදිය හේතුවෙන් කුණුරු හෙක්ටයාර් 2 ක් හෝ රේට අඩුවෙන් වී වගා කිරීම සඳහා රාජ්‍ය බැංකු වෙතින් ලබා ගත් වගා මූල්‍ය ගොවීම අපහසු වී ගොවීම හිග හිට ඇති කුඩා පරිමාණ ගොවීන්ගේ සංඛ්‍යාව 2022 මැයි මස 31 දින වන විට 28,259 ක් ලෙස වාර්තා වී තියෙනවා. ගොවීන්ගේ ආර්ථික ගක්තිය වැඩි කිරීම හා ඔවුන් මූල්‍ය බරින් මුදවා ගැනීම අරමුණු කොට ගෙන දැනට රාජ්‍ය බැංකු වෙත ගොවීම පැහැර හැර ඇති හිග මූදල වන රුපියල් මිලියන 688 ක මූදල (පොලිය හැර) කපා හැරීමට ක්‍රියා කරනු ලබනවා. එසේ කපා හැරීමට නියමිත මූදල් මහා භාණ්ඩාගාරයේ මූදල් ප්‍රවාහයට පීඩනයක් නොවන ආකාරයට වසර දෙකක් තුළ අදියර වශයෙන් අදාළ බැංකු වෙත ලබා දෙනු ඇති. ඒ අනුව, එම මූදල්වලට අදාළ පොලිය අදාළ බැංකු විසින් කපා හැරීමට කටයුතු කළ යුතු වෙනවා. මෙම යෝජනාව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රුපියල් මිලියන 350 ක් වෙන් කරනවා.

21.2 කෘෂිකර්මාන්තය හා ව්‍යවසායකත්වය එක්ව බැඳ තබා ගැනීමට අප කටයුතු කළ යුතු වෙනවා. ගැටළු නිසියාකාරව අවබෝධ කරගෙන අපේ කෘෂිකර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා නැවත හිතන්නට අපි කටයුතු කළයුතු වෙනවා. නව තාක්ෂණයට ඉක්මණින් අනුගත වීමට තරුණ පරමිතරාවට පූජාත්‍යන්ශීලී මෙවලම් භාවිතා කිරීමට ඔවුන්ට හැකියි. මෙහි දී, යොවුන් කෘෂිකාර්මික සමාගම (Youth Agricultural Companies) බිභා කිරීමටත් ඒවා යොවන සමාජ ප්‍රාදේශීය බලම්ණ්ඩල 331 හි ක්‍රියාත්මක කරන්නටත් මා යෝජනා කරනවා. ඒ සඳහා රුපියල් මිලියන 250 ක් වෙන් කරනවා.

21.3 කෘෂිකාර්මික අගය දාමයන් සංවර්ධනය කිරීම ඉතා වැදගත්. මෙම කාර්යය සඳහා දේශීය කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන අගය දාම වැඩසටහන ගක්තිමත් කිරීමට මා යෝජනා කරනවා. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව ස්වකීය අරමුදල් (රුපියල් බිලියන 1 ක්) යොදාගතිමින් දේශීය කෘෂිකාර්මික සංවර්ධන නියමු අදියර දැනටමත් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අතර, විදේශීය වෙළඳපොල සඳහා වන නිෂ්පාදන ද තංවාලමින් මෙම වැඩසටහන සංවර්ධන හඳුන්වන්ගේ සහයෙන් තවදුරටත් පූළුල් කිරීමට අපේක්ෂා කරනවා.

21.4 දේශීය කිරීම නිෂ්පාදනය තංවාලීම සඳහා ගක්තිමත් වැඩපිළිවෙළක් අවශ්‍ය වනවා. ඒ නිසා, සියලු පාර්ශවකරුවන්ගේ සහයෝගය ඇතිව ශ්‍රී ලංකා රජය හෝ සංවර්ධන පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අරමුදල් යොදා ගනු ලබන ව්‍යාපෘතියක් මගින් ජාතික මට්ටමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය වෙනවා. කඳුකර දේශගුණය තුළ එලදායීතාවය ඉහළ බැවින්, උපයෝග්‍යනය තොකළ හෝ අඩු එලදායීතාවයෙන් යුතු වතු මෙම ව්‍යාපෘතිය සඳහා යොදා ගත හැකියි. මූලිකව මේ සඳහා රුපියල් මිලියන 200 ක් වෙන් කිරීමට මා යෝජනා කරනවා.

21.5 පසුගිය කාලය තුළ වග කරන ලද බිම් ප්‍රමාණය හා අස්වැන්න අඩුවීම හේතුවෙන් බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍යවල හිගයක් පවතින බැවින් ගොවීන් වෙත අවශ්‍ය බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සැපයීමට හැකිවන පරිදි කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව හා රජයේ ගොවීපලවල් මගින් කඩිනම් වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කළ යුතු වෙනවා. ඒ අනුව, අවශ්‍ය බීජ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිෂ්පාදනය කිරීම සඳහා කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව වෙත රුපියල් මිලියන 400 ක් වෙන් කර දෙනවා.

21.6 රජයේ ඉඩම් එලදායීව හාවිතා කිරීම සඳහා රකියා විරහිත තරුණ තරුණීයන් යොදා ගැනීම

- රාජ්‍ය අංශයේ ඇති ඉඩම් කාර්යක්ෂමව හා එලදායී ලෙස කෘෂිකාර්මික හා සත්ත්ව පාලන කටයුතුවල යෙද්වීමේ අරමුණින් සහ අපනයන පාදක කොටගත් කෘෂිකර්මාන්තය දිරි ගැන්වීමේ මූලෝපාය යටතේ රජය සතුව දැනට පවතින ඉඩම් කාර්යක්ෂමව යෙද්වීමට හා රකියා විරහිත තරුණ පිරිස් ඒ සඳහා යොදවා ගැනීමට කටයුතු කරනවා.
- ඒ අනුව, හඳුනාගනු ලබන ඉඩම් පිහිටි ප්‍රදේශයේ දැනට රකියා විරහිත තරුණ කණ්ඩායම් (යටත් පිරිසයින් 10 දෙනෙකුගෙන් යුත් කණ්ඩායම්) වෙත අක්කර 20 කින් සමත්වීත බිම කොටස් වෙත් කර ඒවා කෘෂිකාර්මික හා සත්ත්ව පාලන ව්‍යවසායයන් සඳහා ලබා දීමට අපේක්ෂා කරනවා.
- මෙම යෝජනාව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රුපියල් මිලියන 50 ක් වෙත් කරනවා.

21.7 ජාතික ආහාර සුරක්ෂිතතා වැඩසටහන

ආහාර නිෂ්පාදනය ඉහළ තැබුම්, එකතු කිරීම, ගබඩා කිරීම සහ බෙදා හැරීම මෙන්ම ආහාර සැපයා ගත තොගැකි අයට ආහාර සැපයීම ඇතුළු පුළුල් ක්ෂේත්‍ර ආවරණය වන පරිදි ආහාර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීම සඳහා ජාතික ආහාර සුරක්ෂිතතා වැඩසටහනක් හඳුන්වා දී, එය ජාතික ප්‍රමුඛතාවයක් ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට ද මම යෝජනා කරනවා.

21.8 කෘෂි රක්ෂණ වැඩසටහන නැවත සමාලෝචනය කිරීම

- කෘෂි රක්ෂණ වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී ආරම්භයේ සිට ගොවීන්ගෙන් රක්ෂණ වාරික අයකර ගැනීමෙන් ඔවුන් මෙම වැඩසටහනට

සක්‍රියව දායක වුවද, දැනට මෙම රක්ෂණයට අදාළ සියලු මුදලේ රජය විසින් දරණ බව පෙනී යනවා.

- ඒ අනුව, දැනට පවත්නා ක්‍රමය අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක කිරීම අවශ්‍ය ද යන්නත්, අදාළ පහසුකම් ගොවීන් වෙත සුදුසු පරිදි ලබා දීම වෙනත් පහසු ක්‍රමවේදයක් යටතේ සිදු කළ හැකිද යන්නත්, පිළිබඳව සමාලෝචනය කළ යුතු වනවා.

22. පර්යේෂණ සහ සංවර්ධනය (R&D)

- ශ්‍රී ලංකාවේ ගෝලීය තරගකාරී ශේෂිතත කිරීම් ඉහළ නංවා ගනීමින් සාර්ථකත්වය ලබා ගැනීම සඳහා පර්යේෂණ සහ සංවර්ධන අංශය වැඩිදියුණු කිරීම වැදගත් වනවා.
- එම නිසා, විශේෂයෙන් නව සංස්කෘතියක් සමග දේශීය විශ්ව විද්‍යාල සහ තාක්ෂණික ආයතනවල සහාය ඇතිව, පර්යේෂණ හා සංවර්ධන ප්‍රවර්ධනය සහ වාණිජකරණය සඳහා යාන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීමට රැඹියල් මිලියන 100 ක් වෙන් කිරීමට මම යෝජනා කරනවා.

23. දේශීය ඇසුරැම් නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනය

- රට තුළ නිෂ්පාදනය කරන කෘෂිකාර්මික බෝගවල අලෙවිය සහ කල් පැවැත්ම වැඩි දියුණු කිරීම මගින් කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදනවල අපතේ යාම අඩු කිරීම අවශ්‍ය වනවා. එබැවින් කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන කල් තබා ගැනීම සහ අලෙවි කර ගැනීම සඳහා දේශීය අමු උව්‍ය යොදාගෙන සිදු කරන ආහාර ඇසුරැම් කිරීමේ කර්මාන්ත ප්‍රවර්ධනය කළ යුතු වනවා.
- ආහාර ඇසුරැම් සකස් කිරීම සඳහා උසස් නව තාක්ෂණය සහිත උපකරණ/ළපාංග ආනයනය කිරීමේ දී තීරු බදුවලින් සියලුට 50 ක සහනයක් ලබා දෙනවා. මෙයට අමතරව, තල් සංවර්ධන මණ්ඩලය, ජාතික

මෝස්තර මධ්‍යස්ථානය සහ අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය එක්ව තව ඇසුරැම් හඳුන්වා දීම හා ආකර්ශණීය ඇසුරැම් මගින් අපනයන වෙළඳපාල ප්‍රවර්ධනයට දායකත්වය ලබා දිය යුතු වනවා.

- මේ සඳහා අතිරේකව රුපියල් මිලියන 250 ක් වෙන් කරනවා.

24. සංචාරක කර්මාන්තය ප්‍රවර්ධනය කිරීම

24.1 මෙම වසරේ සැප්තැම්බර් මස සිට සංචාරකයන් වැඩි ප්‍රමාණයක් ගෙන්වා ගැනීම සඳහා සංචාරක අමාත්‍යාංශය විසින් සංචාරක මණ්ඩලය සහ සංචාරක කර්මාන්තයට අදාළ අනෙකුත් ආයතනවල සහයෝගය ඇතිව විශේෂ වැඩසටහන් සංවිධානය කළ යුතු වනවා. මෙහිදී ඉදිරියේදී ශ්‍රී ලංකාවේ පැවැත්වීමට නියමිත විවිධ ජාතීන්ට අනතුෂ් වූ ආගමික / සංස්කෘතික උත්සව ඉලක්ක කොට ගැනීම අවශ්‍ය වනවා. මෙම කර්මාන්තයේ ඇති වැදගත්කම සැලකිල්ලට ගෙන 2023 වර්ෂය අවසානය වන විට වසරකට පැමිණෙන සංචාරකයන්ගේ සංඛ්‍යාව ලක්ෂ 25 දක්වා වැඩි කර ගැනීම ඉලක්කය ලෙස ගෙන ක්‍රියා කළ යුතු වනවා.

- එසේම, ඉහළ වියදම් දැරීමේ හැකියාවක් ඇති සංචාරකයන් (High-end tourists) ආකර්ශණීය කර ගැනීමට ද විශේෂ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට මා යෝජනා කරනවා.
- එමෙන්ම, ශ්‍රී ලංකාව වෙත පැමිණෙන සංචාරකයන්ට නැරඹිය හැකි තව සංචාරක ආකර්ශණීය ස්ථාන අලුතින් හඳුනා ගැනීම හා ඒ ආශ්‍රිතව සිදු කළ යුතු පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරමින් ඒ පිළිබඳව සොයා බලා වාර්තාවක් ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා විවිධ ක්ෂේත්‍ර නියෝජනය වන පරිදි පස් දෙනෙකුගෙන් යුත් කමිටුවක් පත් කර ඔවුන්ගේ නිරදේශ ඇතුළත් වාර්තාවක් මාසයක් තුළ ලබා ගෙන ඉදිරි කටයුතු කිරීමට

මා යෝජනා කරනවා. මෙම යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රුපියල් මිලියන 300 ක් වෙන් කරනවා.

25. දේශගුණික අරමුදලින් (Climate Fund) පහසුකම් ලබා ගැනීම

25.1 ශ්‍රී ලංකාව තුළ සිදුවන කාලගුණික හා දේශගුණික විපරයාසයන් හේතුවෙන් සිදුවන අනතුරු, විපත් හා දේපල හානීවීම් වැඩිවීමේ නැඹුරුවක් දක්නට ඇති බැවින් දේශගුණික බලපෑම් අවම කර ගැනීම සඳහා සූදුසු පියවර කඩිනමින් ගත යුතුව තියනවා.

25.2 ඒ සඳහා දේශගුණික අරමුදලින් අවශ්‍ය පහසුකම් ලබා ගැනීමට සූදුසු වැඩසටහනක් පරිසර විෂය භාර අමාත්‍යාංශය මගින් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කරනු ලබනවා ඇති.

26. උසස් අධ්‍යාපන අවස්ථා පූජල් කිරීම

26.1 ලෝකයේ බොහෝ රටවල් සිය විදේශ සංචිත ගොඩ නෘත්‍ය ගත හැකි පරිදි විදේශීය සිසුන් වෙත අධ්‍යාපන අවස්ථා විවර කර තිබෙනවා. දකුණු ආසියානු කළාපය තුළ, බංග්ලාදේශය, ඉන්දියාව සහ නේපාලය දැනටමත් විදේශ සංචිත ගොඩ නෘත්‍ය ගත හැකි පරිදි විදේශීය සිසුන් වෙත එම රටවල් විවෘත කර තිබෙනවා. ඒ අනුව, ශ්‍රී ලංකාව ද විදේශීය සිසුන් වෙත අධ්‍යාපන අවස්ථා ලබා දීම සඳහා පෙන්ගැලික ආයෝජන දිරි ගැන්විය යුතු වනවා.

- එබැවින්, විශේෂයෙන්ම විද්‍යාව, තාක්ෂණය, ඉංජිනේරු විද්‍යාව සහ ගණිතය (STEM Subjects) මෙන්ම මූල්‍යකරණය (Finance), තොරතුරු තාක්ෂණය සහ වෛද්‍ය විද්‍යාව මූලික කර ගනීමින් ශ්‍රී ලංකාව තුළ ගාබා විශ්ව විද්‍යාල පිහිටුවීම සඳහා පහසුකම් සැලසීමට මා යෝජනා කරනවා. මේ සඳහා, සමාගම් පනත, විශ්වවිද්‍යාල පනත සහ වෙනත් අදාළ වන තෙනතික ප්‍රතිපාදනවල සඳහන් කර ඇති ප්‍රතිපාදන අනුව, එම ප්‍රතිපාදන අවශ්‍ය පරිදි සංශෝධනය කිරීමට යටත්ව, මෙම විශ්වවිද්‍යාල ස්ථාපනය

කිරීමට සියලු පහසුකම් ආයෝජන මණ්ඩලය හරහා රජය විසින් ලබා දෙනවා.

- උසස් අධ්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් පොද්ගලික ආයෝජන සඳහා අවකාශය ඇති කිරීම මගින් රජයේ සම්පත් ඒ වෙත යොමු කිරීමේ අවශ්‍යතාවය ලිඛිල් වන අතර, ඒ මගින් නිදහස් අධ්‍යාපනය සුරක්ෂා කෙරෙන බවට සහ වර්තමාන මට්ටම්වලින් ඔබට ව්‍යාප්ත කෙරෙන බවට තහවුරු කිරීමට රජයට හැකිවනු ඇත. මෙම විශ්වවිද්‍යාලවල අධ්‍යාපනය ලැබීමට ශ්‍රී ලංකික සිසුන්ට ශිෂ්‍යත්ව ද ලබා දෙනු ලබනවා.

26.2 කොතලාවල ආරක්ෂක විශ්වවිද්‍යාලයේ ගාබාවක් කුරුණෑගල ස්ථාපනය කිරීමට ද මා යෝජනා කරනවා.

27. නිපුණතාවය පදනම්ව නව රැකියාවක් ලබා ගැනීමට පහසුකම් සැලැසීම

27.1 ශ්‍රී ලංකා ගුම වෙළඳපොල තුළ පෙර පුහුණුවක් නොලබා, රැකියාවක නියුතු වීම තුළින්ම නිපුණතාවය ලබා රැකියා කරන පිරිස් විශාල ප්‍රමාණයක් සිටිනවා. මෙම පිරිසට අදාළ ත්‍යායික දැනුම ඇතුළත වැඩිදුර පුහුණුවක් හා සුදුසුකමක් ලබා දීමේ අවශ්‍යතාවය පවතිනවා.

27.2 ඒ තුළින් රැකියාවේ එලදායීතාවය වර්ධනය වන අතර දක්ෂ කාර්ය මණ්ඩලයක් සිටීම තුළින් ව්‍යාපාරවලට ගෝලීය සංදර්භය තුළ තරගකාරී ස්ථානයක් ලබා ගැනීමට ද හැකිවනු ඇති. ඒමෙන්ම, රැකියාලාභීන්ට වඩාත් එලදායී රැකියා අවස්ථා මෙන්ම විදේශ් රැකියා අවස්ථාවන් ද සලසා ගත හැකි වනු ඇති.

27.3 කොට්ඨාස 19 වසංගත තත්ත්වය සහ ආර්ථික අවපාතයේ සංණාත්මක බලපෑමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස රැකියා අහිම්වන පිරිස් සිටින බැවින් ඔවුන් නව රැකියා අවස්ථා සඳහා පුහුණු කිරීම අවශ්‍ය වනවා. නිදහස් වෙළඳ කලාප කරමාන්ත්‍යාලාවල ග්‍රාමීය පළාත්වලින් පැමිණ සේවය කරන සහායක

මට්ටමේ කාර්ය මණ්ඩලය වසර පහක් පමණ කාලයක් සේවය කර තැවත ගම්බීම් කරා යාමේ ප්‍රවණතාවයක් පවතිනවා. මෙහිදී කාන්තාවන්ට බොහෝ විට රැකියා අවස්ථා අහිමි වන අතර පිරිමි පාර්ශවය අවධිමත් රැකියාවල තිරත වනවා.

27.4 ඒ අනුව, නිදහස් වෙළඳ කළාප තුළ නියැලීණු රැකියාවලදී ලැබූ නිපුණතාවය පදනම්ව නව රැකියාවක් ලබා ගැනීමට හැකිවන පරිදි වැඩිදුර පුහුණුවක් ලබා දීම අවශ්‍ය වනවා.

27.5 ඒ අනුව, රාජ්‍ය අංශයේ තෝරාගත් වංත්තිය පුහුණු ආයතනවල (Youth Corps, VTA, NAITA) සහ වංත්තිය පුහුණු ක්ෂේත්‍රයේ නියාමන ආයතනය වන TVEC ආයතනයේ සහාය ද ලබාගෙන ඔවුන් පුහුණු කර එම සේවකයන්ට NVQ සහතික ලබා දීමට මෙම ක්‍රමය යටතේ හැකි වෙනවා.

27.6 මේ සඳහා රුපීයල් මිලියන 200 ක් වෙන් කරනවා.

28. ක්ෂේද (Micro) පරිමාණයේ සේවයෙන් රැකියා / ජීවන වංත්තින්වල (Livelelihood Occupations) නියැලී සිටින ප්‍රජාවගේ රැකියා සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කිරීම

28.1 නාගරික සහ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ජීවත්වන ප්‍රජාව තුළ බොහෝ පිරිසක් ක්ෂේද පරිමාණයේ සේවයෙන් රැකියා / ජීවන වංත්තින්වල (Livelelihood Occupations) නියැලී සිටිනවා. මෙම ප්‍රජාව වෙත ජීවන වංත්තින් සඳහා තාක්ෂණය සහ තව්‍යකරණය පිළිබඳ අර්ථ කාලීන හෝ කෙටිකාලීන විධිමත් පුහුණුවක් ලබා දීම තුළින් එම රැකියාවල එලදායීතාව, ආරක්ෂාව හා සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත බව වර්ධනය වන අතර නිෂ්පාදනවල ගුණාත්මකභාවය ද වැඩිදියුණු වනවා. මේ සඳහා රජය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන සැම වංත්තිය පුහුණු

මධ්‍යස්ථානයක් තුළම ප්‍රජාව සවිබල ගැන්වීම සඳහා ප්‍රජා ඒකකයක් (Community Unit) ඇති කිරීමට යෝජනා කරන අතර එම ප්‍රහුණු මධ්‍යස්ථානයේ නොමැති තාක්ෂණ සේවාවන් පිටතින් ලබා ගෙන ප්‍රජාවට ප්‍රහුණු පහසුකම් සපයනු ඇති.

28.2 ඒ අනුව, ප්‍රහුණු මධ්‍යස්ථානය අවට ජ්‍යෙන්පාය වශයෙන් ආහාර පාන සකස් කිරීම, මාඟ වියලීම සහ එළවුල විෂලනය කිරීම, මැහුම් ගෙතුම්, බේරේ ගෙතීම, පිත්තල කරමාන්තය, කම්මල් වැඩ කරමාන්තය, මාරුගත ස්වයංරකියා (Online self-employment based economy) වැනි වෙනත් ජ්‍යෙන්තින්වලට අදාළ විධිමත් ප්‍රහුණුවක් ලබා දීමට ක්‍රියා කරන අතර ප්‍රහුණුවෙන් පසුව සහතිකයක් ලබා දීමට ද කටයුතු කරනවා.

28.3 විධිමත් ප්‍රහුණුවෙන් පසුව දැනට නියැලී සිටින වෘත්තීය කටයුතු එලදායී හා කාර්යක්ෂමව සිදුකළ හැකි බැවින් ආහාර ද්‍රව්‍ය හා වෙනත් නිෂ්පාදන ගුණාත්මකව ලබා දීමට හැකිවනු ඇති. ඒ තුළින් ඔවුන්ගේ රැකියා සුරක්ෂිතභාවය තහවුරු කර ගැනීමට හා ව්‍යාපාර වැඩ දියුණු කර ගැනීමට ද හැකි වනවා.

28.4 මෙම යෝජනාව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රුපීයල් මිලියන 200 ක් වෙන් කරනවා.

29. සැපයුම් දාමය (Supply Chain) කාර්යක්ෂම කිරීමේ මූලික පියවරක් ලෙස එළවුල සහ පළතුරු ප්‍රවාහනය සඳහා සැලසුම්ගතව දුම්රිය පහසුකම් යොදා ගැනීම.

29.1 උඩිරට ප්‍රදේශවල සිට කොළඹ හා තාගරික ප්‍රදේශවලට ප්‍රවාහනය කරන එළවුල, පළතුරු, මල් සහ තේ නිෂ්පාදනවල තැබුම් බව ආරක්ෂා කර ගනීමින් කාර්යක්ෂමව ප්‍රවාහනය කිරීම වගාවේ නියුතු ගොවියාට, නිෂ්පාදකයාට, වෙළඳ ප්‍රජාවට මෙන්ම පාරිභෝගිකයාට ද වැදගත් වනවා.

එම නිසා, දුම්රිය මගින් මෙම හාණ්ඩ ප්‍රවාහනය දිරි ගැන්වීම අවශ්‍ය වෙනවා. මේ තුළින් අපතේ යාම්, ප්‍රමාදයන් සහ පිරිවැය අවම කර ගැනීමට හැකි වන අතර ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවයට අමතර ආදායම් උත්පාදන මාර්ගයක් ද සලසා ගත හැකිය.

29.2 ආරම්භයක පියවරක් ලෙස හාලිඇල දුම්රිය ස්ථානයේ සිට කොළඹ කොටුව දුම්රිය ස්ථානය දක්වා එළවු, පළතුරු හා අනෙකුත් නිෂ්පාදන ප්‍රවාහනය කිරීමට අදාළ පහසුකම් සහිත දුම්රියක් යෙදවිය යුතුයි. මේ සඳහා අදාළ දුම්රිය ස්ථානවල හාණ්ඩ පැටවීමේ පහසුකම් වැඩිදියුණු කළ යුතු අතර, හාණ්ඩ එකතු කිරීමේ මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම ද එම මධ්‍යස්ථානවල සිට අදාළ දුම්රිය ස්ථාන දක්වා ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම ද කළ යුතු වනවා. මේ සම්බන්ධයෙන් සමූපකාර සහ පෙළුද්ගලික ව්‍යවසායකයන්ගේ සහභාගිත්වය සහිතව ක්‍රියාත්මක වන කුමවේදයක් සකස් කරන්නට අවශ්‍යයි.

29.3 කොළඹ සිට බදුල්ල බලා ආපසු දුම්රිය බාවනය කිරීමේ දී හාණ්ඩ ප්‍රවාහනයට තොග වෙළඳුන් දිරි ගන්වන පරිදි යෝගා වැඩිහිළුවෙලක් යෙදීමට ද ශ්‍රී ලංකා දුම්රිය සේවය ක්‍රියා කළ යුතු වනවා.

29.4 මෙම යෝගනාව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා රුපියල් මිලියන 200 ක් වෙන් කරනවා.

30. දුම්රිය සේවයේ ගුණාත්මක බව හා කාර්යක්ෂතාවය වැඩි කිරීම සඳහා පෙළුද්ගලික ආයෝජන ලබා ගැනීම

30.1 කාර්යක්ෂම හා ගුණාත්මක ප්‍රවාහන සේවයක් ජනතාවට ලබා දීම රජයේ ප්‍රමුඛ කාර්යයක් වන බැවින් මෙම වැඩිසටහන හරහා දැනට ඇති යටිතල පහසුකම් යොදා ගනීමින් දුම්රිය ප්‍රවාහන සේවය සංවර්ධනය සඳහා පෙළුද්ගලික අංශයේ ආයෝජන යොදා ගැනීමට අපේක්ෂා කරනවා. මෙහි

ආදර්ණ වැඩසටහනක් (Model) ලෙස කැලණිවැලි දුම්රිය සේවාව සංවර්ධනය කිරීමට අපේක්ෂා කරනවා. මෙහිදී, අයෝජකයන් තෝරා ගැනීම තරගකාරී ලංසු ක්‍රමය පදනම්ව සිදු කරනු ලබනවා.

31. වෙළඳ හා ආයෝජන

31.1 රජයේ සාර්ව ආර්ථික ප්‍රතිසංස්කරණ වැඩසටහන මගින් අපනයන සහ අපනයන අරමුණු කරගත් සංශෝධන විදේශ ආයෝජන වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා කළාපීය සහ ගෝලීය සැපයුම් දාමයන් වෙත පිවිසීමට හා ගෝලීය ආර්ථිකය සමග තැවත සම්බන්ධ වීම කෙරෙහි අවධානය යොමු වී තියනවා.

31.2 ඒ අනුව, ආනයන තීරු බදු නොවන වෙනත් ආකාරයේ බදු (Para-tariffs) මගින් ඇති වන වෙළඳ බාධක ක්‍රමනුකූලව අඩු කරනු ඇති. එවැනි වෙළඳ බාධක ක්‍රමනුකූලව ඉවත් කිරීම නිසා බලපෑමට ලක් වන කර්මාන්ත හා සේවකයන්ට සහය වීම සඳහා වෙළඳ ගැලපුම් වැඩසටහනක් (Trade adjustment programme) හඳුන්වා දෙන අතරම, මෙය ක්‍රියාත්මක කරනු ඇති.

31.3 2018 දී සියලු පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සම්මුතියක් මගින් අපනයන සංවර්ධනය කෙරෙහි විශේෂ අවධානයක් යොමු කරමින් සකස් කරන ලද රාමුවක් වන ජාතික අපනයන උපාය මාර්ගයට (National Export Strategy) රජය සහාය ලබා දෙනවා.

31.4 විශේෂයෙන්ම අග්නිදිග ආසියානු කළාපයට සිදුකරන අපනයන වර්ධනය සඳහා කළාපීය වට්නාකම් දාමයන් වෙත සම්බන්ධ වීමට ප්‍රථම් කළාපීය වෙළඳ ගිවිසුම් ඇති කර ගැනීමේ උත්සාහයන් අපි තැවත ආරම්භ කරනවා.

31.5 අවශ්‍ය ඉඩම් ලබා දීමෙන් සහ විදුලිබල මණ්ඩලයේ අදාළ මෙහෙයුම් ප්‍රතිච්‍යුහගත කිරීම තුළින් විදුලිබලය ලබා ගැනීමේ හැකියාව ඉහළ නැංවීම සහ ශ්‍රී ලංකාවේ බලශක්ති උත්පාදන පිරිවැය අසු කිරීම සඳහා ප්‍රත්‍යන්තන්හිය බලශක්ති ප්‍රහවයන් පූජල් කිරීමට රුපය පහසුකම් සපයනවා.

31.6 ඉඩම්වලින් සියයට 80 ක පමණ හිමිකරු රුපය වන අතර දේශීය හා විදේශීය ආයෝජන සඳහා සුදුසු උපයෝගිතා සහිතව ඉඩම් සඳහා අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීමට පියවර ගතු ලබනවා. එමෙන්ම, විවිධ දීමනා පත්‍රවලින් ලබා දී තිබෙන ඉඩම්වලට සින්නක්කර මජ්පු කුමයක් සකස් කරනවා.

31.7 ශ්‍රී ලාංකිකයන්ගේ සහයෝගය මෙරටට ලබා ගැනීම සඳහා සම්බන්ධිකරණ මධ්‍යස්ථානයක් ලෙස ක්‍රියා කරන එතෙර ශ්‍රී ලාංකිකයන් සඳහා වන කාර්යාලයක් ඇති කිරීමට ද මා යෝජනා කරනවා. මෙම කාර්යාලය ලොව පුරා සිටින සියලුම ශ්‍රී ලාංකිකයන් සහ ඔවුන්ගේ විවිධ සංවිධාන ආවරණය කරන අතර ප්‍රධාන වශයෙන් ආයෝජන ආකර්ෂණය කර ගැනීම, සංවාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සහ ඒ හා සමාන කරුණු කෙරෙහි අවධානය යොමු කරනවා ඇති. මේ සඳහා එතෙර ශ්‍රී ලාංකික අරමුදලක් ද පිහිටුවන්න බලාපොරොත්තු වනවා. එතෙර වෙශෙන සිංහල, ද්‍රීංල, මූස්ලිම්, බරුගරු යනාදී සියලුම ශ්‍රී ලාංකිකයින් මෙම වැඩපිළිවෙළට සම්බන්ධ කර ගන්න අපි බලාපොරොත්තු වෙනවා.

32. විදුලියෙන් ක්‍රියාත්මක වන පාපැදි නිපදවීම

ඉත්තින භාවිතයෙන් ධාවනය වන වාහන ප්‍රමාණය අසු කිරීම සඳහා විදුලියෙන් ක්‍රියාත්මක වන පාපැදි (Electric bicycles) දේශීය කර්මාන්තයක් ලෙස දිරි ගැන්වීය යුතු වනවා. එබැවින්, සියයට 50 කට වඩා එකතු කළ අයයක් සහිතව දේශීයව නිෂ්පාදනය කරනු ලබන විදුලියෙන් ධාවනය

කරන පාපැදි නිෂ්පාදනයේ දී අවශ්‍ය ආයතනික උපාංග/කොටස් සඳහා බඳු සහන ලබා දීමට කටයුතු කරනවා.

33. ආයතනික පාලනය (Governance) ගක්තිමත් කිරීම සහ දූෂණය වැළැක්වීම

- ආයතනික පාලනය ගක්තිමත් කිරීම හා දූෂණයට එරෙහිව කටයුතු කිරීම සඳහා පුළුල් තොතික රාමුවක් ස්ථාපනය කරනු ලබනවා. මෙම රාමුව මගින් වත්කම් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමේ පද්ධතිය ගක්තිමත් කිරීම සහ අල්ලස් හෝ දූෂණ වෝදනා විමර්ශන කොමිෂන් සභාවේ ස්වාධීනත්වය වැඩි කිරීම සිදු කරනු ලබනවා. තවද, දූෂණය සඳහා ඇති අවස්ථා අවම කිරීමට මෙන්ම, විනිවිධානය වැඩි කිරීමට ද තාක්ෂණය මුසු කළ පද්ධතින් හඳුන්වා දීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමට මා යෝජනා කරනවා.

34. සමාජීයය

34.1 නව ආර්ථිකයක් ගොඩ තැබූවීමේ ගමනට අපි මේ සමගින් පදනම සකස් කර ගනිමු. මෙතැනදී මම තවත් සුවිශේෂී කාරණයක් පිළිබඳව ඔබේ අවධානය යොමු කරන්න කැමතියි.

34.2 මා කළින් අවස්ථා කිපයකදීම සඳහන් කළ පරිදි, 2025 වසර වෙද්දී ප්‍රාථමික අයවැයෙහි අතිරික්තයක් ඇතිකර ගැනීම අපේ ඉලක්කයයි. ආර්ථික වර්ධන වේගය ස්ථාවර තත්ත්වයකට ඉහළ නංවා ගැනීම අපේ උත්සාහයයි. 2026 වසර වෙද්දී ස්ථාවර ආර්ථික පදනමක් ඇති කරගැනීම අපේ අපේක්ෂාවයි. 2021 වසර අවසානයේදී දෙ දෙ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියලුට 110 ක් පමණ වන රාජ්‍ය ණය ප්‍රමාණය, මැදි කාලීනව දෙ දේශීය නිෂ්පාදිතයෙන් සියලුට 100 කට වඩා අඩු මට්ටමකට ගෙන ඒම අපේ සැලසුමයි.

34.3 ඒ අයුරින් ජාතික ආර්ථික ප්‍රතිපත්තිය ඔස්සේ, රටත්, ජාතියන් ගොඩතැබූවීමේ ක්‍රියාවලිය අඛණ්ඩව ඉදිරියට ගෙන ගියෙයාත්, 2048 වසරේදී අපගේ 100 වෙනි නිදහස් සංවත්සරය සමරන අවස්ථාවේ, පුරුණ සංවර්ධිත රටක් බවට පත් වෙන්නට අපට පුළුවන් වෙනවා.

34.4 තවදුරටත් නිය ආධාර වලින් යැපෙන ජාතියක් වෙන්නට අපට බැහැ. තවදුරටත් වෙනත් ගක්තිමත් ආර්ථිකයන් ඇති රටවලට අතපාන ජාතියක් වෙන්නට අපට බැහැ. අපේ රට ගක්තිමත්ව, තනිව තැගී සිටිය හැකි රටක් බවට පත්කර ගැනීම අප හැමගේම අපේක්ෂාව විය යුතුයි. අපේ රටේ ව්‍යවසායයන් ලෝක වෙළෙඳ පොලේ තරගකාරී මට්ටමකට ගෙන ඒමට අප වෙහෙසිය යුතුයි. කෘෂි අපනයන ඔස්සේ ලෝක වෙළෙඳපොලේ අපේ කොටස අල්ලා ගැනීමට කැප විය යුතුයි. හැකියාවට නිසි අවස්ථාව සැලසෙන, සමාජ සාධාරණත්වය රජයනා, විනයගරුක, දැනුමැති සමාජයක් නිර්මාණය කිරීමට අපට හැකි විය යුතුයි.

34.5 ඒ සියල්ල මුදුන්පත් කරගත හැකි වෙන්නේ අප සියලු දෙනාම එකට එක්ව පොදු එකගත්වයකින් යුතුව කටයුතු කළාත් පමණයි. සර්ව පාක්ෂික ආණ්ඩුවකට එක්වන්නැයි කියා මම මේ පාර්ලිමේන්තුව නියෝජනය කරන සියලු පක්ෂවලට යළි යළිත් ආරාධනා කරන්නේ, මේ අවස්ථාවේ රටේ අවශ්‍යතාවය, ජාතියේ අවශ්‍යතාවය සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ලබා දීම අප හැමෝගේම වගකීමක් නිසයි.

34.6 ආණ්ඩුවේ අහවල් ක්‍රියාව නිසා අප සර්ව පාක්ෂික ආණ්ඩුවකට එකතු වෙන්නේ නැ කියා සමහර පක්ෂ කියනවා. අහවල් ප්‍රතිපත්තිය නිසා එකතු වෙන්නේ නැ කියාත් තවත් අය කියනවා. මම ඔවුන්ට අවධාරණය කළයුතු කරුණක් තියෙනවා. සර්වපාක්ෂික ආණ්ඩුවක ක්‍රියාවන් හෝ ප්‍රතිපත්ති තීන්දු කරන්නේ මම නොවෙයි. එය තනි පුද්ගලයෙක් හෝ තනි පක්ෂයක් හෝ නොවෙයි. එය පිහිටුවන්නේ ආණ්ඩුවේ සියලු පාර්ශවකරුවන් ගේ එකගත්වය අනුවයි. ඉතින් ඔබට නොගැලපෙන ප්‍රතිපත්තින් හෝ ක්‍රියාවන් තිබෙනම්, සර්ව පාක්ෂික ආණ්ඩුවක් තුළ ඒවා වෙනස් කිරීමේ අයිතිය සහ බලය ඔබට ඇති බවත්, මම මේ අවස්ථාවේ නැවත අවධාරණය කරන්න කැමතියි.

34.7 ඒ නිසා තම තමන්ගේ දේශපාලන අරමුණු පසෙක ලා, ජාතික අරමුණු වෙනුවෙන්, රට ජාතිය යළි ගොඩ නැංවීමේ අරමුණ වෙනුවෙන් එක්වන ලෙස මම මේ ගරු සහාවේ ඔබ සැමගෙන් සහ සමස්ත ජනතාවගෙන් ඉල්ලා සිටිනවා. අපි එකතු වුණෙන් අපේ මාතා භූමිය ඉහළට ඔසවා තබන්නට අපට හැකි වේවි. ලෝකයන් සමග හරි හරියට තරග කරමින් ඉදිරියට යන ජාතියක් නිර්මාණය කරන්නට අපට හැකි වේවි. අප මේ අවස්ථාව අත හැරියාත් අප ලෝකයේ කොන් වේවි.

34.8 මහපොල ශිජයත්ව අරමුදල වෙනුවෙන් නිර්මාණය කළ වෙළි නාට්‍යකට බණ්ඩාර ඇඟැලියගොඩ ලියු “ආජ් තපර ලාභිලා” හිතයේ මෙන්න මේ වචන මම ඔබට සිහිපත් කරන්නට කැමතියි.

“අප පමණද එක තැන කැරකෙන්නේ - අප තනිකර ලෝකය දිව යන්නේ”

34.9 ඉතින් තවදුරටත් එකතැන කැරකෙමින් ඉන්නේ තැතිව අපි රට වෙනුවෙන් එකට එකතු වෙමු. ලෝකයත් සමග ඉදිරියට දිවයන්නට පූජාවන් ගක්තිමත් ආර්ථිකයක් සහ දැනුමෙන් පරිපූරණ සමාජයක් නිර්මාණය කරමු.

ස්ත්‍රී.

අයවැය ඇස්තමේන්තු සාරාංශය 2022 (සංශෝධිත)

රු. ඩීලියක

අයවැය	2021	2022 අයවැය	
		මුළු ඇස්තමේන්තුව	සංශෝධිත ඇස්තමේන්තුව
මුළු ආදායම හා ප්‍රදාන	1,464	2,223	2,094
මුළු ආදායම	1,457	2,213	2,084
බදු ආදායම	1,298	1,987	1,852
ආදායම් බදු	302	496	558
භාණ්ඩ හා සේවා මත බදු	646	1,031	972
විදේශ වෙළඳාම මත බදු	350	460	322
බදු නොවන ආදායම	159	226	232
ප්‍රදාන	7	10	10
මුළු වියදම්	3,522	3,851	4,427
වර්තන වියදම්	2,748	2,935	3,620
වැටුප් හා වේතන	846	968	995
වෙනත් භාණ්ඩ හා සේවා	169	189	225
පොලී ගෙවීම්	1,048	1,115	1,379
සහනාධාර හා පැවරුම්	685	663	1,021
රාජ්‍ය ආයෝජන	790	931	1,072
අනෙකුත්	(15)	(15)	(265)
ආදායම් අතිරික්තය (+) හිතය (-)	(1,290)	(722)	(1,536)
ප්‍රාථමික අතිරික්තය (+) හිතය (-)	(1,010)	(513)	(954)
අයවැය අතිරික්තය (+) හිතය (-)	(2,058)	(1,628)	(2,333)
මුළු මූල්‍යනය	2,058	1,628	2,333
මුළු විදේශ මූල්‍යනය	(14)	(179)	342
දෙළ විදේශීය තෝරා ගැනීම්	517	508	717
ව්‍යාපාති හා වැඩසටහන් තෝරා	352	358	467
විදේශීය වාණිජ තෝරා	165	150	250
තෝරා ආපසු ගෙවීම්	(531)	(687)	(375)
මුළු දේශීය මූල්‍යනය	2,072	1,807	1,991
බැංකු නොවන මූල්‍යනය	1,898	1,397	2,672
ශ්‍රී ලංකා සංවර්ධන බංශුමිකර	(68)	(91)	(357)
බැංකු තෝරා ගැනීම් හා අනෙකුත්	242	501	(323)
මුළු ආදායම හා ප්‍රදාන / දි.දේශ.නි (%)	8.3	12.0	8.8
මුළු ආදායම හා ප්‍රදාන / දි.දේශ.නි (%)	8.2	12.0	8.7
බදු ආදායම / දි.දේශ.නි (%)	7.3	10.7	7.8
බදු නොවන ආදායම / දි.දේශ.නි (%)	0.9	1.2	1.0
ප්‍රදාන / දි.දේශ.නි (%)	0.04	0.05	0.04
මුළු වියදම්/දි.දේශ.නි (%)	19.9	20.8	18.6
වර්තන වියදම්/දි.දේශ.නි(%)	15.5	15.9	15.2
පොලී නොවන / දි.දේශ.නි (%)	9.6	9.8	9.4
පොලී / දි.දේශ.නි (%)	5.9	6.0	5.8
රාජ්‍ය ආයෝජන / දි.දේශ.නි (%)	4.5	5.0	4.5
ආදායම් අතිරික්තය (+) හිතය (-) / දි.දේශ.නි(%)	(7.3)	(3.9)	(6.4)
ප්‍රාථමික අතිරික්තය (+) හිතය (-) / දි.දේශ.නි(%)	(5.7)	(2.8)	(4.0)
අයවැය අතිරික්තය (+) හිතය (-) / දි.දේශ.නි(%)	(11.6)	(8.8)	(9.8)

රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සකසන ලදී.

දළ ගය ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය - අයවැය ඇස්කමේන්තු 2022 (සංගෝධිත)
(හිණුම්කරණ කටයුතු සඳහා ප්‍රතිපාදන)

අයිතමය	රු. ඩිලියන
රාජ්‍ය ගය ගැනීම හැර මූල්‍ය ලැබීම	2,384
ජය ආපසුගෙවීම ඇතුළුව මූල්‍ය ගෙවීම	6,222
අත්මිකාරම ගිණුම සඳහා ප්‍රතිපාදන	6
රාජ්‍ය නිණුම අනුව මූල්‍ය ගය ගැනීම අවශ්‍යතාවය	3,844
එයින් මූල්‍ය ගය ආපසු ගෙවීම	1,510

රාජ්‍ය තුළු ප්‍රතිපත්ති දෙපාර්තමේන්තුව, ජාතික අයවැය දෙපාර්තමේන්තුව හා භාණ්ඩාර මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සකස් කරන ලදී.

වියදම් යෝජනා

අංකය	යෝජනාව	ප්‍රතිපාදනය (රු. මෙලය)
1.	සමාජ ආරක්ෂණ ජාල වැඩසටහන	46,600
2.	විෂ හා රෝපණ ද්‍රව්‍ය සැපයීම	400
3.	වගා හානි සඳහා මුදල් ගෙවීම	350
4.	සංචාරක කර්මාන්තයේ ප්‍රවර්ධනය	300
5.	තරුණ කාමිකාර්මක සමාගම බිජි කිරීම	250
6.	රාජ්‍ය හා පොද්ගලික හමුල්කාරීත්වයෙන් යුත් ජාතික ආයතනයක් බිජි කිරීම	250
7.	දේශීය ඇසුරුම් නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධනය	250
8.	දේශීය කිරී නිෂ්පාදනය	200
9.	නව නිපුණතා පදනම් වූ රැකියා පහසුකම් සැලසීම	200
10.	ඒලවල් සහ පළතුරු ප්‍රවාහනය සඳහා දුම්රීය පහසුකම්	200
11.	පර්යේෂණ හා සංවර්ධනය	100
12.	කාමිකර්ම හා සත්ත්ව නිෂ්පාදන සඳහා තරුණ ව්‍යවසායය	50
13.	අනෙකුත් සහනාධාර සහ සහන	5,000

ප්‍රධාන සූජසාධන හා සහනාධාර වැඩසටහන් සඳහා වන ප්‍රතිපාදන

වැඩසටහන	2022 සංයෝධිත අශ්‍රමුණුම් තුවල (රු. මිලියන)
ආර්ථික දුෂ්කරණ හේතුවෙන් බලපෑමට ලක්වුවන් සඳහා සහන	133,000
මාසික සමාද්‍ය සහන දීමනා	55,500
වැඩිහිටියන් සඳහා මූල්‍ය ආධාර	13,583
ආධාරීත අඩු ආදායම්ලාභීන් සඳහා සහය දීම	4,860
වකුගත් රෝගීන් සඳහා මූල්‍ය ආධාර	2,642
"රණවිරු මාලිය රෙකවරණ" දීමනාව	2,350
රාජ්‍ය සේවකයින් සඳහා දේපල තොර පොලී සහනාධාරය	2,796
ආදායම් නොලබන මාර්ග වල බස්රථ ධාවනය සඳහා සහනාධාරය	3,000
විශ්‍රාම වැටුප	317,974
මියගිය සහ තුවාල ලැබූ සෙබලින් සඳහා සේවා වන්දී	42,500
රෝගල් සඳහා වෙවා සැපයුම්	77,737
පාසල් ලමුන් සඳහා සෙෂඩ්‍ය රක්ෂණය (පුරක්ෂා)	2,000
විශ්‍රාමිකයින් සඳහා අග්‍රහාර රක්ෂණ යෝජනා ක්‍රමය	1,008
ගොවි විශ්‍රාම වැටුප	4,220
නොමිලේ පාසල් පෙළ පොත්	2,400
නොමිලේ පාසල් තිල ඇඹුම්	2,000
දුෂ්කර පුදේකවල පාසල් සිසුන් සඳහා සපන්තු	900
5 ශේෂීය දිජ්‍යත්ව	938
මහපොල සහ දිජ්‍යතාධාර	2,495
රාජ්‍ය නොවන විශ්ව විද්‍යාල සිසුන් වෙත ලබා දෙනු ලබන පොලී රහිත තොර යෝජනා ක්‍රමය සඳහා පොලී සහන	397
පාසල් සහ උසස් අධ්‍යාපන වාර ප්‍රවේශ පත්‍ර	6,400
තිපෝෂ වැඩසටහන	2,000
ගරහනී මවිරුන් සඳහා පෙළ්පාන ආහාර පැකෙක්පය (පෙළ්පාන මල්ල)	4,000
පාසල් පෙළ්පාන ආහාර වැඩසටහන	4,000
පෙර පාසල් ලමුන් සඳහා උදෑසන ආහාරය	150
පොනොර සහනාධාරය	98,400
තේ, රබර, පොල් ඇතුළු අනෙකුත් හේතු සඳහා සහනාධාර	2,240
ඡේජ්‍යේ පුරවැසි ගිණුම් සඳහා පොලී සහනාධාරය	10,000
නාගරික පුනර්ජනන වැඩසටහන යටතේ නිවාස සහනාධාරය	4,900
සහන යෝජනා තොර ක්‍රම	2,350

ආර්ථික දුම්කරතා හේතුවෙන් බලපෑමට ලක්ෂ පවුල් වෙත යෝජිත සහන

වැඩසටහන	දැනට ලැබෙන සහනය	ඉදිරි මාස 04 ක කාලය සඳහා අමතරව ලබාදෙන විශේෂ මාසික දීමනා	අප්‍රේල් වියදම (රු. මිලියන)
සමඳ්ධි මාසික දීමනාව	රු. 420/- සිට රු. 4,500/- ක් දක්වා මාසික දීමනාව	මාසිකව අවම රු. 3,000/- සිට උපරිම රු. 3,100/- ක් බැඳීන් ලබාදීම	20,728
වැඩිහිටියන් සඳහා දීමනා	වයස අවු.70 ට වැඩි වැඩිහිටියන් සඳහා රු. 2,000/- ක දීමනාවක් සහ වයස අවු. 100 ට වැඩි වැඩිහිටියන් සඳහා රු. 5,000/- ක දීමනාව	වයස අවු.70 ට වැඩි වැඩිහිටියන් සඳහා රු. 3,000/- ක දීමනාවක් සහ වයස අවු. 100 ට වැඩි වැඩිහිටියන් සඳහා රු. 2,500/- ක දීමනාවක්	2,980
ආබාධිත අඩු ආදායම්ලාභීතව සහනය	රු. 5,000/-බැඳීන්	මාසිකව රු. 2,500/- බැඳීන් ලබාදීම	236
වකුග්‍රූ රෝගීන් සඳහා වන දීමනාව	රු. 5,000/-බැඳීන්	මාසිකව රු. 2,500/- බැඳීන් ලබාදීම	212
ආර්ථික දුම්කරතා මත පිවාවට පත්වුවන්ට සහන (දැනට සමඳ්ධි, වැඩිහිටි, ආබාධිත හෝ වකුග්‍රූ දීමනා නොලබන එහෙත් පොරොත්තු ලේඛනවල සිටින අය සඳහා දීමනා)	මැයි, ජූනි සහ ජූලි මාස සඳහා රු.5,000/- බැඳීන් ලබා දී තිබේ.	තවත් මාස 4 ක කාලයක් සඳහා රු. 5,000/- බැඳීන් ලබාදීම	17,354
ගරහනී මව්වරුන්ට පෝෂණ ආහාර පැක්ෂය	දැනට රු. 20,000/- ක දීමනාවක් ලබා දෙනු ලැබේ.	මාසිකව රු. 2,500/- බැඳීන් ලබාදීම	2,650
කඩිනමින් සහන සැලසිය පුතුයැයි හඳුනාගත් පවුල්	-	මාසිකව රු.10,000/- බැඳීන් ලබාදීම	2,440

2022 ප්‍රතිශේදිත අයවැයෙහි ඇතුළත් වියදම් ඉහළ යාමට හේතු

රාජු මූල්‍ය දුර්වලකාවය මූලික හේතුවක් වන වරතමාන ආර්ථික අර්බුදය සැලකිල්ලට ගනිමින් රාජු මූල්‍ය කළමනාකරණය විවක්ෂණයීලිව හා මනා විනයකින් යුතුව සිදු කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. රාජු මූල්‍ය කටයුතු ගක්තිමත් කිරීමේ මූලික මෙවලම වශයෙන් හියා කරන්නේ ආදායම් ඉහළ නැංවීම වන අතර වියදම් කළමනාකරණයට ද ඒ හා සමානව වැදගත්කමක් හිමි වේ. විශේෂයෙන්ම හදිසි නොවන වියදම් කළ දැමීමෙන් ප්‍රාග්ධන වියදම් අඩු කිරීම සහ ව්‍යාපෘති වියදම් හදිසි සමාජ ආරක්ෂණ වියදම් වෙනුවෙන් ප්‍රති-සැලසුම්කරණය හරහා රාජු වියදම් අඩු කරගැනීමට පියවර ගණනාවක් ගෙන ඇත. මෙම ප්‍රයත්තයන් තුළින් මූල් ඇස්තමේන්තුගත මූලයන් හා අඩු ප්‍රමුඛකාවයක් ඇති වියදම්වලින් දළ වශයෙන් රුපියල් බිලියන 300 ක් අවුරා තැබීමට සමත් වී ඇති අතර එහිදී, හදිසි වැඩ සහ විදේශ අරමුදල් මගින් හියාත්මක වන අත්‍යවශ්‍ය බහුපාර්ශ්වික ව්‍යාපෘති වියදම් සඳහා එම මූදල් සීමා කර ඇත.

2022 අප්‍රේල් මස 26 වැනි දින මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් නිකුත් කරන ලද වතුලේඛය මගින් හඳුන්වා දී ඇති ක්‍රියාමාර්ග මගින් ප්‍රනරුවරතන වියදම් ද සීමා කර ඇත. මෙකි වතුලේඛයේ සඳහන් කරුණු අතර බැඳවා ගැනීම්, අනිකාල දීමනා ගෙවීම්, වාහන හා ඉන්ධන භාවිතය පිළිබඳව යම් යම් පාලනයන් පනවා ඇත. කෙසේ වුවද, ශ්‍රී ලංකාවේ රාජු වියදම විශාල වශයෙන් අනීමතානුසාරී නොවන අතර, පොලී ගෙවීම් හා වැටුප් සඳහා වන වියදම පමණක් 2021 වර්ෂයේ රාජු ආදායම මෙන් 1.3 ගුණයක් වූ බැවින් ප්‍රනරුවරතන වියදම් වල අර්ථවත් අඩු කිරීමට සිදු සීමා මගින් ප්‍රතිච්ඡල ඇති සීමා වියදම් සඳහා එම මූදල් සීමා කර ඇත.

රාජු වියදම් අඩු කිරීමට පියවර ගෙන තිබියදීත්, 2021 දෙසැම්බර් මස අනුමත කරන ලද 2022 වර්ෂය සඳහා වූ අයවැය තුළ අන්තර්ගත වූ මූල් වියදම් ඇස්තමේන්තුවට සාපේක්ෂව 2022 ප්‍රතිශේදිත අයවැයෙහි වියදම් වර්ධනයක් පවතින අතර, එය එසේ වීමට හේතු මොනවාද යන්න සැකෙවීන් දැක්වීම වැදගත් වේ.

1. පෙර අයවැයකරණයට ලක් නොවූ වියදම් හිණුම්ගත කිරීම

2022 ජනවාරි මාසයේ දී, රාජු සේවකයන් හා විශ්‍රාමිකයන් සඳහා පැම මසකම රු. 5,000 ක අමතර දීමනාවක් ලබා දීමට රජය විසින් තිරණය කරන ලදී. 2021 වර්ෂයේ දෙසැම්බර් මස අනුමත කරන ලද 2022 වර්ෂය සඳහා වූ අයවැය තුළ මෙම වියදම් ඇතුළත් නොවිය. මිලියන 1.4 ක් පමණ වන රාජු සේවකයන් සඳහා රු. බිලියන 80ක් ද 675,000 ක් පමණ වන විශ්‍රාමිකයන් සඳහා රු. බිලියන 40 ක් ද වශයෙන් මෙම දීමනා සඳහා වියදම් දැරීමට සිදු වේ. 2022 ජූනි මස 8 වැනි දින පාර්ලිමේන්තුවේදී පරිපූරුණ ඇස්තමේන්තුවක් මගින් මෙම වැඩ වූ වියදම් අනුමත කරන ලද අතර එය මෙම ප්‍රතිශේදිත අයවැය තුළ වියදම් වර්ධනයක් ලෙස දක්වා ඇත.

2. ඉහළ උද්ධමන පරිසරයක් තුළ ඉහළ යාම හේතුවෙන් ප්‍රසම්පාදන පිරිවැය වැඩිවීම

2022 ජූලි මස උද්ධමනය 60.8%ක් (කොළඹ පාරිභෝගික මිල දරුගකය පාදක කොට ගෙන ඇත) දක්වා වැඩිවීමත් සමග මූල් අයවැය ඇස්තමේන්තු මගින් උපකළුවීත පිරිවැයට සාපේක්ෂව සියලුම හාණ්ඩ හා සේවාවන්හි පිරිවැය සැලකිය යුතු මට්ටමකින් වැඩි වී ඇති හෙයින් රජයේ ප්‍රසම්පාදන පිරිවැය ද ඉහළ ගොස් ඇත. මෙය ඉන්ධන වැනි අධිතමයන්ගෙන් පිළිකිඳු වන අතර එහිදී, ඉන්ධන වල උග්‍ර භාවිතයක් පැවතියද එහි පිරිවැය රු. බිලියන 11 කින් ද, වෙවළ සැපයුම් වලට අදාළව රු. බිලියන 9 කින් ද, රෝහල්, ත්‍රිවිධ හමුදාවන්, බන්ධනාගාර අඩිය සඳහා සපයන ලද ආහාර පාන සම්බන්ධයෙන් රු. බිලියන 20 කින් ද ආදි වශයෙන් වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි.

3. සමාජ ආරක්ෂණ අවශ්‍යතා සඳහා වැඩි ප්‍රතිපාදන ප්‍රමාණයක් වෙන් කිරීම

අත්‍යවශ්‍ය හාණ්ඩ වල මිල ඉහළ යාම, උපයෝගීතා මිල ගණන් වල වැඩිවීම සහ අවධානමට ලක්විය හැකි ප්‍රජාවන් සම්බන්ධයෙන් පවතින ඉහළ ආර්ථික අවධානම් යනාදිය සැලකිල්ලට ගනිමින්, රජය විසින් සමාද්ධී ප්‍රතිලාභීන් හට ලබා දෙන ගෙවීම් ඉහළ නංවන ලද අතර ඒ හේතුවෙන් රු. බිලියන 14.5 ක වියදම් වැඩිවීමක් සිදු වී ඇත.

මෙට අමතරව, ලෝක බැංකුව වැනි ශ්‍රී ලංකාව හා එක්ව කටයුතු කරන සංවර්ධන හැඩැල්කරුවන් විසින් අත්‍යවශ්‍ය සමාජ ආරක්ෂණ අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් ව්‍යාපෘති අරමුදල් ප්‍රති-සැලසුම්ගත කර ඇති අතර ඒවා අයවැය පිළියෙළ කිරීමේදී ඇතුළත් වී නොමැත. මෙම වියදම්;

- ඔඟය හා මූලික සෞඛ්‍යය අවශ්‍යතා: රු. බ්ලියන 16.6
  - පොහොර: රු. බ්ලියන 36.5
  - ආහාර පිළිමේදී හාවතා කරන ගැස්: රු. බ්ලියන 23.2
  - අවදානමට ලක්විය හැකි ප්‍රජාවන් සඳහා අතිරේක මුදල් ලබාදීම රු. බ්ලියන 56.2
- ආදි වශයෙන් ප්‍රතිශේෂිත අයවැය තුළ වියදම් වැඩිවීමට හේතු වී ඇත.

4. රසායනික පොහොර සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම්

පොහොර සම්බන්ධයෙන් වන රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති වල වෙනස්වීම් සලකා බලමින් රසායනික පොහොර ප්‍රසම්පාදනය සඳහා සහ පොහොර සැපයුම්කරුවන් වෙත හිග මුදල් පියවීම සඳහා නව ප්‍රතිපාදන වෙන් කිරීම් අවශ්‍ය විය. පොහොර ලබා ගැනීමට නොහැකි වීම හේතුවෙන් සිදු වූ පාඩු වලට මුහුණ දුන් ගෙවීන් හට වන්දී ලබාදීම සඳහා ද මුදල් වෙන් කරන ලදී. පොහොර සම්බන්ධයෙන් ගනු ලැබූ මෙම පියවරයන් හේතුවෙන් වියදම් රු. බ්ලියන 63 කින් ඉහළ ගොස් ඇත.

5. ඉහළ පොලී වියදම්

අතුරු ගෙය ප්‍රතිපත්තිය (Interim debt policy) ප්‍රකාරව බලපැමට ලක් වූ විදේශ ගෙය සඳහා පොලී ගෙවීම අන්තිච්‍රුවීම හේතුවෙන් විදේශීය ගෙය පොලී වියදමෙහි කිසියම් අඩු වීමක් දක්නට ලැබෙන අතර, වඩා සැලකිය යුතු මට්ටමේ පවතින ඉහළ වෙළඳපොල පොලී අනුපාතයන් හා විනිමය අනුපාත අවප්‍රමාණය වීම වල බලපැම හේතුවෙන් ඉහත කි අඩු වීම වලට ලැබෙන්නේ අඩු වැදගත්කමකි. 2021 වර්ෂය අවසානයේදී, මාස 3 භාණ්ඩාගාර බ්ලේපතක ප්‍රතිලාභ අනුපාතය 8.2% ක් වූ අතර 2022 වර්ෂයේ අගෝස්තු මැයි භාගයේදී එය 29.4% ක් දක්වා වර්ධනය වී තිබුණි. එය රජයේ කෙටිකාලීන දේශීය පොලී පිරිවැයෙහි සැලකිය යුතු වර්ධනයකට හේතු විය. එමෙන්ම, ඇමෙරිකානු බොලරයට සාලේක්ෂණ රු. 360 ක් දක්වා විනිමය අනුපාතය අවප්‍රමාණය වීමත් සම්ඟින්, බලපැමට ලක් නොවූ විදේශ ගෙය පොලී සේවාකරණ පිරිවැයෙහි රුපියල් අගය ද සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ ගොස් ඇත. පොලී වියදම් වර්ධනය හේතුවෙන් 2022 ප්‍රතිශේෂිත අයවැය තුළ එම වියදම් ආසන්න වශයෙන් රු. බ්ලියන 263 කින් පමණ වැඩි වී ඇත.

6. ඉන්දීය ගෙය ආධාර යටතේ උපණය ලබාදීම හිණුම්ගත කිරීම

ඉන්ධන මිලදී ගැනීම සඳහා වන ඉන්දීය ගෙය ආධාරය, ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ලංකා බණිජ තෙල් සංස්ථාවට (CPC) ලබා දෙන ලද උපණය ලෙස වර්ගිකරණය කළ යුතුය. ඒ අනුව, මෙම කාර්යය සඳහා ලබා ගත් අරමුදල් අයවැය තුළ හිණුම්ගත කළ යුතු බැවින්, රු. බ්ලියන 250ක් 2022 ප්‍රතිශේෂිත අයවැය තුළ වියදම් ලෙස හඳුනාගෙන ඇත. මෙම අරමුදල් ලංකා බණිජ තෙල් සංස්ථාව විසින් මහා භාණ්ඩාගාරය වෙත නැවත ගෙවනු ලැබේ.

7. ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව වෙත ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ ගෙවීම මූල්‍යනය කිරීම

ඉන්ධන මිල වැඩිවීම සහ විදුලි මිල ගැලපීමේ ප්‍රමාදය හේතුවෙන් ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව වෙත ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලයේ බැරකම් සැලකිය යුතු අන්දමින් වර්ධනය වී ඇත. මෙමගින් මෙම ආයතන ද්විත්වයම මත මූල්‍ය පීඩනයක් ඇති වූ අතර ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය විසින් ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට වෙත ගෙවිය යුතු බැරකම්වලින් කොටසක් හෝ පියවීම සිදු නොකරයි නම්, ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාවට වෙත ගෙවිය යුතු බැරකම්වලින් කොටසක් හෝ පියවීම සිදු නොකරයි. මෙම ගනුදෙනුව සඳහා පහසුකම් සැපයීම පිණිස හා එමගින් මෙරට විදුලිබල සැපයුමට සිදු වන අමතර බාධාවන් වැළැක්වීම සඳහා, ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය විසින් ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව වෙත

ගෙවිය යුතු බැරකම් වලින් කොටසක් පියවීම සඳහා මහා භාණ්ඩාගාරය විසින් අරමුදල් වෙන් කරන ලදී. මේ නිසා රු. ඩිලියන 86 ක් ප්‍රතිශේෂීත අයවැය තුළ වැඩිවීමක් ලෙස දැක්වේ.

2022 ප්‍රතිශේෂීත අයවැය තුළ වියදම් වැඩි වීමට හේතු වන ප්‍රධාන වියදම් අයිතමයන්

වියදම් අයිතමය	2022 ප්‍රතිශේෂීත අයවැය තුළ වැඩි වීම (රු. ඩිලියන)
පොලී වියදම (R)	263
සමාජ ආරක්ෂණය (ප්‍රති-සැලසුම්ගත ලෝක බැංකු අරමුදල් ඇතුළුව) (R)	163
2022 ජනවාරි මාසයේ සිට රාජ්‍ය අංශයේ දීමනා (R)	80
පොහොර සඳහා ගෙවීම් (R)	63
2022 ජනවාරි මාසයේ සිට විශ්‍රාමිකයන් හට දීමනා (R)	40
ප්‍රසම්පාදන පිරිවැය ඉහළ යාම (ආහාර පාන, ඔෂාම, ඉන්ධන ආදිය) (R)	40
ඉන්දීය ණය ආධාර ආශ්‍රිත උපණය (C)	250
ලංකා බණිජ තෙල් නීතිගත සංස්ථාව වෙත ගෙවිය යුතු බැරකම් පියවීම සඳහා ලංකා විදුලිබල මණ්ඩලය වෙත සිදු කරන ලද මාරුකීම් (C)	86

ප්‍රතිරාවර්තන වියදම (R) මූලධන වියදම (C)

යෝජනා අංක 10.4 ට අදාළ ඒකාබද්ධ කිරීමට යෝජිත පළාත් පාලන ආයතන

- i. තුවර්ඩ්ලිය මහ නගර සහාව සමග තුවර්ඩ්ලිය ප්‍රාදේශීය සහාව
- ii. මාතලේ මහ නගර සහාව සමග මාතලේ ප්‍රාදේශීය සහාව
- iii. දූෂිල්ල මහ නගර සහාව සමග දූෂිල්ල ප්‍රාදේශීය සහාව
- iv. හලාවත නගර සහාව සමග හලාවත ප්‍රාදේශීය සහාව
- v. පුත්තලම නගර සහාව සමග පුත්තලම ප්‍රාදේශීය සහාව
- vi. කුරුණෑගල මහ නගර සහාව සමග කුරුණෑගල ප්‍රාදේශීය සහාව
- vii. කුලියාපිටිය නගර සහාව සමග කුලියාපිටිය ප්‍රාදේශීය සහාව
- viii. පොලොන්නරුව මහ නගර සහාව සමග පොලොන්නරුව ප්‍රාදේශීය සහාව
- ix. ගම්පහ මහ නගර සහාව සමග ගම්පහ ප්‍රාදේශීය සහාව
- x. මිනුවන්ගොඩ නගර සහාව සමග මිනුවන්ගොඩ ප්‍රාදේශීය සහාව
- xi. බෙරුවල නගර සහාව සමග බෙරුවල ප්‍රාදේශීය සහාව
- xii. පානදුර නගර සහාව සමග පානදුර ප්‍රාදේශීය සහාව
- xiii. වැලිගම නගර සහාව සමග වැලිගම ප්‍රාදේශීය සහාව
- xiv. හම්බන්තොට මහ නගර සහාව සමග හම්බන්තොට ප්‍රාදේශීය සහාව
- xv. තංගල්ල නගර සහාව සමග තංගල්ල ප්‍රාදේශීය සහාව
- xvi. බදුල්ල මහ නගර සහාව සමග බදුල්ල ප්‍රාදේශීය සහාව
- xvii. බණ්ඩාරවෙල මහ නගර සහාව සමග බණ්ඩාරවෙල ප්‍රාදේශීය සහාව
- xviii. හපුතලේ නගර සහාව සමග හපුතලේ ප්‍රාදේශීය සහාව
- xix. බලංගොඩ නගර සහාව සමග බලංගොඩ ප්‍රාදේශීය සහාව
- xx. කැගල්ල මහ නගර සහාව සමග කැගල්ල ප්‍රාදේශීය සහාව
- xxi. මන්නාරම නගර සහාව සමග මන්නාරම ප්‍රාදේශීය සහාව
- xxii. ව්‍යුක්ණාමලය නගර සහාව සමග ව්‍යුක්ණාමලය නගර හා කඩවත් ප්‍රාදේශීය සහාව